

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร
อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

PEOPLE'S OPINIONS TOWARDS THE OPERATION OF BANSAI
SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN
PRAKHONCHAI DISTRICT, BURIRAM PROVINCE

การค้นคว้าอิสระ
ของ
ปราณี สุขเกษมสาร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ตุลาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระได้พิจารณาการค้นคว้าอิสระของ
นางปราณี สุขกะสมสาร เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประชัน คณะวัน)

.....ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ
(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์)

.....ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประกิจ จันตะเคียน)

.....กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒินันท์ งามฤทธิ์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

วันที่.....เดือน 17 พ.ค. 2553 พ.ศ. 2553

ชื่อเรื่อง	ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบุรีรัมย์		
ผู้วิจัย	ปราณี สุขเกษมสาร		
ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	รองศาสตราจารย์ประจักษ์ คະเนวัน	ที่ปรึกษา	
	รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์	ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2553

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 5 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการเมืองการบริหาร กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มจากประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโรยามาเน (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 378 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ (Check List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และแบบปลายเปิด (Open Form) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.9567 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า:

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการเมืองการบริหารอยู่ในระดับมาก ด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าดังนี้ ด้านการเมืองการบริหาร ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านเศรษฐกิจตามลำดับ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ในการดำเนินงาน พบว่า มีจำนวนมากที่สุด ก็ควรให้มีไฟฟ้าตามเส้นทางสัญจรให้มากกว่านี้ และติดตั้งในจุดที่เหมาะสม รองลงมา ควรให้มีการก่อสร้างท่อระบายน้ำ เพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วมขัง ควรให้มีการจัดหาแหล่งเงินทุนส่งเสริมอาชีพ มีแหล่งน้ำสาธารณะให้ประชาชนในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์อย่างทั่วถึง และให้มีการซ่อมแซมถนนภายในหมู่บ้านอย่างทั่วถึง ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

TITLE People's Opinions towards the Operation of Bansai Subdistrict Administrative Organization in Prakhonchai District, Buriram Province

AUTHOR Pranee Sukphasomsan

INDEPENDENT STUDY ADVISORS

Associate Professor Prajan Kanawan	Advisor
Associate Professor Prasit Suwannarak	Co-advisor

DEGREE Master of Public Administration   **MAJOR** Public Administration

SCHOOL Buriram Rajabhat University   **YEAR** 2010

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the people's opinions towards the operation of Bansai Subdistrict Administrative Organization in Prakhonchai District, Buriram Province in 5 aspects, namely, infrastructure, environment and natural resource management, economy, social, and political administration. The subjects were 378 local people with at least 18 years old, selected by using the Table of Taro Yamane, with the reliability value at 95.5% and the at error $\pm$ 5%, stratified random sampling, and simple random sampling, respectively. The instrument used for collecting data was a 3-part questionnaire including check list, rating scale, and open form with its reliability at 0.9567. The statistics used to analyze the data were percentage, mean and standard deviation.

The results were as follows:

1. The people's opinion towards the operation of Bansai Subdistrict Administrative Organization in Prakhonchai District, Buriram Province as a whole was at moderate level. When considering at each aspect, it was found that political administration aspect was at high level, social aspect was at least level; whereas, the rest aspects were at "moderate" levels. The ranking from the most to the least aspects were: political administration, social; environment and natural resource management; infrastructure; and economy, respectively.

2. The additional suggestions and opinions about people's opinions towards the operation of Bansai Subdistrict Administrative Organization in Prakhonchai District, Buriram Province were the electricity along the roads should be more provided and installed at any

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงโดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประจักษ์ คณะนันทน์ ที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่เอื้ออำนวยและประสานงานในการจัดทำารค้นคว้าอิสระเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ ดร.ผดุงชาติ ยงค์ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ นายแพทย์ สมานสารกิจ ผู้อำนวยการโรงเรียน บ้านหนองม่วง ตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ และจำเอกธีรพงษ์ กล้าณรงค์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือและแก้ไขเครื่องมือสำหรับการวิจัย

ขอขอบคุณ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณ สมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร ถิ่น และผู้ใหญ่บ้านตำบลบ้านไทรทุกหมู่ ที่ให้ความกรุณาช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงได้จากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณ แด่บิดา มารดา บูรพาจารย์ คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอนให้เกิดสติปัญญา ความรู้และวิชาชีพ ตลอดจนชี้นำคุณธรรมในการดำเนินชีวิตแก่ผู้วิจัย

ปราณี สุขเกษมสาร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	1
1. บทนำ.....	1
1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2 ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
2 ความสำคัญของการวิจัย.....	4
3 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
3 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
5	6
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น.....	11
การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ.....	22
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ.....	27
บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอลำปาง จังหวัดน่าน.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
1.6	42
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
5. สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	59
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	59
วิธีดำเนินการวิจัย.....	59
สรุปผลการวิจัย.....	60
อภิปรายผล.....	61
ข้อเสนอแนะ.....	63
บรรณานุกรม.....	65
ภาคผนวก.....	70
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	71
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองแบบสอบถาม.....	75
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม.....	77
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	79
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	87
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	90

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ประชากรแยกเป็นรายหมู่บ้าน.....	33
2 ประชากรแยกจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร	33
3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน.....	42
4 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์.....	48
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน.....	50
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายข้อ.....	51
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยภาพรวมและรายข้อ.....	52
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านเศรษฐกิจ โดยภาพรวมและรายข้อ.....	53
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านสังคม โดยภาพรวมและรายข้อ.....	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการเมืองการบริหาร โดยภาพรวมและรายข้อ.....	56
11 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์.....	58

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองของประเทศไทยเป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สำหรับการจัดรูปแบบการปกครองภายในประเทศนั้นเป็นไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญของไทยและระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน แบ่งรูปแบบการปกครองออกเป็น 3 ส่วนคือ การปกครองส่วนกลาง การปกครองส่วนภูมิภาค และการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแต่ละส่วนการปกครองมีลักษณะและความสำคัญแตกต่างกันไป

สำหรับการปกครองส่วนท้องถิ่นหรือการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นการปกครองโดยใช้หลักการกระจายอำนาจ คือรัฐบาลกลางมอบอำนาจให้หน่วยงานส่วนท้องถิ่นรับไปบริหาร โดยมีประชาชนปกครองกันเองซึ่งมีอยู่ 4 รูปแบบ คือ 1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2. เทศบาล 3. องค์การบริหารส่วนตำบล 4. การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษคือกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา ซึ่งในปัจจุบันรูปแบบการปกครองท้องถิ่นของไทยทุกรูปแบบใช้การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรงทั้งสิ้นและในขณะเดียวกัน การปกครองท้องถิ่นทุกรูปแบบที่กล่าวมานั้นมีฐานะเป็นนิติบุคคลทั้งสิ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 โดยยกฐานะจากสภาตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณ ที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท องค์การบริหารส่วนตำบล มีชื่อย่อเป็นทางการว่า อบต. มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยยกฐานะจากสภาตำบล ซึ่งมีรูปแบบองค์กรประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละสองคน ซึ่งเลือกตั้งขึ้น โดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น กรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหนึ่งหมู่บ้านให้มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหกคนถ้ามีสองหมู่บ้านให้มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละสามคน องค์การบริหารส่วนตำบลมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนึ่งคนซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นการบริหารงานกฎหมายกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารอบต. (ม.58) ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คนซึ่งมาจากการแต่งตั้งจากอำนาจ

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือผู้บริหารท้องถิ่นเรียกว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมาจากการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรง อำนาจหน้าที่ของ อบต.มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่5) พ.ศ. 2546 โดยมีหน้าที่ดังต่อไปนี้ จัดให้มีและบำรุงทางน้ำและบกการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมส่งเสริมการพัฒนาสตรีเด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบำรุงรักษาศิลปะจารีต ประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการ มอบหมายและมีหน้าที่ที่อาจทำกิจกรรมในเขต อบต. คือให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตรให้มีและบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่นให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะให้มีและส่งเสริมกลุ่ม เกษตรกรและกิจการสหกรณ์ ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัวบำรุงและส่งเสริมการประกอบ อาชีพ การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหาผลประโยชน์จาก ทรัพย์สินของอบต. ให้มีตลาดท่าเทียบเรือและท่าข้ามกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ การท่องเที่ยว การผังเมือง (โกวิท พงงาม .2552 : 123-133)

ปัจจุบันมีการแบ่งประเภท อบต. ออกเป็น 3 ขนาด คือ อบต.ขนาดใหญ่ อบต.ขนาด กลาง และ อบต.ขนาดเล็ก ซึ่งรูปแบบโครงสร้างองค์กรของอบต. มีสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีพนักงานประจำที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ทำงาน ประจำโดยมีปลัดอบต.เป็นหัวหน้างานบริหารภายในองค์กร มีการแบ่งส่วนงานต่างๆ ดังนี้ สำนักปลัด ส่วนการคลัง ส่วนโยธา และส่วนงานอื่นๆเท่าที่จำเป็นตามภาระหน้าที่ของ อบต. แต่ละแห่งเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในปัจจุบันสถานการณ์ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก โดยเฉพาะการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (ฉบับที่ 18) ได้บัญญัติถึงการปกครองท้องถิ่นกล่าวถึงการ กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้นรวมถึงได้ปฏิรูปหลักการใหม่ๆเพิ่มเติมในการหลาย หมวดและหลายมาตราแต่ประการที่สำคัญคือความเป็นอิสระในการบริหารกิจการของท้องถิ่นให้ หลักประกันความเป็นอิสระของท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง โดยกำหนดให้เป็นอิสระในการกำหนด นโยบาย การปกครอง การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลังและมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทรเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้มีการ ดำเนินการพัฒนาทางด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านอื่นๆ เพื่อการ บรรลุผลสำเร็จอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน

ตำบลบ้านไทร ได้ยึดหลักของการบริหารจัดการที่ดีมาใช้ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล บ้านไทร ตามภารกิจและบทบาทในการให้บริการสาธารณะและพัฒนาท้องถิ่นให้น่าอยู่เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุดมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน ซึ่งปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการบรรลุผลสำเร็จต่างๆก็คือความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่าย อันได้แก่ความร่วมมือภายในหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทรหน่วยงานราชการภายนอกอื่นที่เกี่ยวข้องภาคเอกชน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือจากพี่น้องประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทรที่มีส่วนร่วมคิดร่วมวางแผนร่วมดำเนินการร่วมตรวจสอบและป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ ซึ่งการผนึกพลังความร่วมมือของทุกฝ่าย นำไปสู่การปฏิรูปให้เกิดระบบการบริหารจัดการที่ดี เนื่องจากได้มีการกระจายอำนาจในการพิจารณาตัดสินใจและรับผิดชอบร่วมกันเป็นการสร้างกลไกการตรวจสอบการบริหารงานของภาคราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดความโปร่งใสประชาชนสามารถตรวจสอบได้

แนวทางการพัฒนาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าส่วนใหญ่การพัฒนาจะเน้นด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นหลัก ทำให้การพัฒนาในด้านอื่นๆ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นต้องศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทรในด้านอื่นๆ ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการเมืองการบริหาร เป็นไปตามความต้องการของประชาชนมากขึ้นเพียงใด จะได้นำผลจากการแสดงความคิดเห็นไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งความคิดเห็นดังกล่าวจะบ่งชี้ถึงสาเหตุปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และนำไปสู่ความสำเร็จ บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์เพียงใด

ฉะนั้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทรต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
2. เป็นสารสนเทศในการนำไปใช้ปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 5 ด้านคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการเมืองการบริหาร

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร ตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 12 หมู่บ้าน จำนวน 6,477 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น (Reliability) 95.5 % ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 378 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่างๆตามสัดส่วน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้เข้าใจความหมายศัพท์ต่างๆ ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จึงให้นิยามศัพท์เฉพาะดังนี้

1. ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกซึ่งความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือเหตุการณ์หนึ่งเหตุการณ์ใดด้วยการพูด การเขียน โดยมีความรู้ประสบการณ์ที่ได้มาจากการเรียนรู้เป็นพื้นฐานที่มาของการแสดงออกนั้น โดยมีอารมณ์กับความเป็นไปตามสภาพแวดล้อมใน

ขณะนั้นเป็นแรงเสริมซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ก็ได้ อาจได้รับการอบรมหรือไม่สามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตามกาลเวลาซึ่งเป็นการแสดงออกด้านความรู้สึกที่มีต่อการดำเนินงาน

2. การดำเนินงาน หมายถึง การจัดให้มีซึ่งบริการสาธารณะสำหรับให้บริการประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร ใน 5 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการเมืองการบริหาร

2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การจัดให้มีสิ่งมีอำนาจความสะดวกในการดำรงชีวิตได้แก่ การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ ให้มีน้ำสะอาด ให้มีและบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่าง การสาธารณสุขูปโภคและการก่อสร้างอื่นๆ

2.2 ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน ป่าไม้ อากาศ แหล่งน้ำ การกำจัดขยะมูลฝอย ดูแลที่สาธารณะ ประโยชน์

2.3 ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การจำหน่ายผลผลิต พัฒนาแหล่งน้ำและถนนเพื่อทำการเกษตร ส่งเสริมการท่องเที่ยวเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ประชาชน ส่งเสริมการกระจายรายได้ให้แก่ประชาชน

2.4 ด้านสังคม หมายถึง การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนพัฒนาคนในพื้นที่ทุกระดับให้มีความทัดเทียมเป็นธรรมในสังคม ส่งเสริมกิจกรรมครอบครัวอบอุ่น ส่งเสริมสวัสดิการและนันทนาการ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพศติการรักษาคความสงบเรียบร้อยของประชาชน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นต้น

2.5 ด้านการเมืองการบริหาร หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการเมือง การปกครอง การบริการสาธารณะ เช่นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบล และการบริการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

3. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร ตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

4. ประชาชน หมายถึง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร ตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้ โดยขอนำมากล่าวเพื่อกำหนดกรอบในการวิจัยดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
3. การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล
4. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
5. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ
6. บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้คำจำกัดความและความหมายของความคิดเห็น ไว้หลากหลาย ซึ่งคล้ายกันและแตกต่างกันออกไป ดังต่อไปนี้

ศรีสมบูรณ์ เข้มกมล (2538:47) กล่าวว่าความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางความรู้สึกหรือความเชื่อมั่นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเกิดจากการประเมินผลสิ่งนั้นหรือเหตุการณ์นั้น โดยมีอารมณ์ประสบการณ์สภาพแวดล้อมในขณะนั้นเป็นพื้นฐานการแสดงออกซึ่งอาจถูกต้องหรือไม่ก็ได้ อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ ความคิดเห็นนี้อาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา การแสดงความคิดเห็นอาจทำได้ด้วยคำพูดหรือการเขียนก็ได้

นพมาศ ชีรเวทิน (2539:99) กล่าวว่าความคิดเห็นนั้นถูกจัดว่าเป็นส่วนที่มนุษย์ได้แสดงออกมาโดยการพูดหรือการเขียน มนุษย์นั้นพูดจริงจากใจ พูดตามสังคมหรือพูดเพื่อเอาใจผู้ฟังก็ตาม แต่เมื่อพูดหรือเขียนไปแล้วก็ทำให้เกิดผลได้ คนส่วนใหญ่มักถือว่าสิ่งที่มนุษย์แสดงออกมานั้น เป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความในใจด้วยเหตุนี้จึงนิยมกันมากที่จะสำรวจความคิดเห็นต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือเรียกว่า

การสำรวจประชามติ (Polling) จึงอาจกล่าวได้ว่าการหยั่งประชามติเป็นเครื่องมือสำคัญทางวิชาการที่ใช้ศึกษาและสำรวจการแสดงออกทางความคิดเห็นในปัจจุบัน

ชยากร เทศะบำรุง (2544:6) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะความคิดเห็นจะเกี่ยวข้องกับทัศนคติและค่านิยม โดยเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับจิตลักษณะของบุคคลหรือสังคม ค่านิยมเป็นเรื่องราวทางจิตอย่างกว้างๆ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

ลาวัณย์ จักรานูวัฒน์ (2540:9) ได้ให้ความหมายของคำว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อหรือการลงความเห็นที่ไม่ได้เป็นความรู้ที่อันแท้จริง แต่ในบางครั้งความคิดเห็นในบางสิ่งบางอย่างอาจเป็นจริงได้

จากความหมายต่างๆ ข้างต้น สรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก การยอมรับหรือไม่ยอมรับ การเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นด้วยการพูดเขียนหรือสื่อสารให้บุคคลอื่นได้รับรู้โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ ค่านิยม และสภาพแวดล้อม ตลอดจนอารมณ์ความรู้สึกของบุคคลนั้นเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนอง ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละบุคคลอาจจะเป็นที่ยอมรับหรือปฏิเสธจากบุคคลอื่นก็ได้ ทั้งนี้ความคิดเห็นยังสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลาและสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น จะมีองค์ประกอบมากมายหลายอย่างด้วยกัน เช่น ประสบการณ์ส่วนตัว หรือ จากสื่อต่างๆ ในยุคของ โลกปัจจุบัน ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นได้เช่นกัน ซึ่งมีนักวิชาการกล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นไว้ดังนี้ คือ

ธีระพร อุวรรณโร (2529: 51-54) กล่าวว่า ความคิดเห็นเกิดขึ้นจากอิทธิพลต่างๆ ดังนี้

1. พ่อแม่ เป็นแหล่งอิทธิพลสูงสุด โดยเฉพาะในวัยเด็กซึ่งกำลังมีการพัฒนาทางด้านค่านิยม ความเชื่อและความรู้สึกนึกคิดออกมาในกรอบของครอบครัวที่มีพ่อแม่เป็นผู้มีอำนาจให้คุณเมื่อทำความดี ให้โทษเมื่อทำสิ่งไม่ดีหรือสิ่งที่พ่อแม่ไม่เห็นด้วย

2. กลุ่มต่างๆ ในสถานศึกษา เช่น ครูและเพื่อนๆ

3. ประสบการณ์ส่วนตัว นักจิตวิเคราะห์เน้นเรื่องประสบการณ์ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรุนแรงและกระทบกระเทือนใจบุคคลได้นาน

4. สื่อมวลชน เช่น การโฆษณาประชาสัมพันธ์ต่างๆ ที่พยายามเปลี่ยนความเห็นของคนให้หันไปนิยมผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ต้องเข้าไปจำหน่ายให้กับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการองค์ประกอบของความคิดเห็น

ศักดิ์ สุนทรเสณี (2531:4) สรุปว่า การก่อตัวของความคิดเห็นไปในทิศทางใดเป็นผลสืบเนื่องมาจากเงื่อนไข 4 ประการ ได้แก่

1. กระบวนการเรียนรู้ที่สะสมเพิ่มพูนขึ้น โดยเป็นการบูรณาการองค์ความรู้รวมเข้าด้วยกัน เช่น จากครอบครัว โรงเรียน เพื่อน เป็นต้น

2. ประสบการณ์ส่วนตัว เนื่องจากมนุษย์ต่างมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันออกไปซึ่งการสังสมของประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจะก่อให้เกิดการสร้างรูปแบบเป็นของตนเอง ดังนั้นความคิดเห็นบางอย่างจึงเป็นเรื่องเฉพาะแต่ละบุคคล ที่พัฒนาไปตามวัฏจักรชีวิต

3. การเลียนแบบ การถ่ายทอดความคิดเห็นของคนบางคนได้มาจากการเลียนแบบความคิดเห็นของคนอื่นที่ตนเองเกิดความพอใจ ศรัทธา ชื่นชอบ เช่น ครอบครัว อาจารย์ คารา นักการเมือง หรือบุคคลสำคัญ เป็นต้น

4. อิทธิพลของกลุ่มสังคม การอยู่ร่วมในสังคมก่อให้เกิดการน้อมรับเอาความคิดเห็นของกลุ่มมาเป็นของตน ซึ่งอาจเป็นทั้งการยอมรับโดยสมัครใจหรือการยอมรับแบบจำยอม เพื่อมิให้เป็นการขัดหรือฝืนกระแสสังคมได้ทั้งนั้น ซึ่งกลุ่มสังคมที่มีอิทธิพลต่อมนุษย์อย่างมาก ได้แก่ กลุ่มศาสนา กลุ่มวัฒนธรรม สถาบันต่างๆ เป็นต้น

ความสำคัญของความคิดเห็น

ความสำคัญของความคิดเห็นเป็นการศึกษาหาความรู้สึกของบุคคล กลุ่มคน ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งแต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใด ๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน เป็นต้น และได้มีนักวิชาการกล่าวถึงและอธิบายไว้อย่างกว้างขวาง ดังนี้

โยธิน ศันสนยุทธ และคณะ (2546: 46; อ้างถึงใน ชยากร เทศะบำรุง. 2544 : 7) กล่าวว่า การศึกษาความคิดเห็นมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างมาก เพราะทำให้เราทราบความต้องการของบุคคลต่างๆ ในสังคมสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของผู้กระทำว่าดีหรือไม่ดีอย่างไรจากความคิดเห็นของผู้ได้รับประโยชน์ เพื่อให้ผู้กระทำได้ทำการปรับปรุงพฤติกรรมทัศนคติของผู้กระทำให้ดีกว่าเดิม ตัวอย่างที่เห็น ได้ง่าย เช่น กิจการค้าของบริษัทเอกชน โดยเฉพาะสถานีโทรทัศน์จะสอบถามความคิดเห็นของผู้ชมรายการต่อรายการ โทรทัศน์ต่างๆ อยู่เสมอเพื่อจะได้นำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีกว่าเดิม

โทมัส (Thomas.1971:12; อ้างถึงใน กนกศักดิ์ แสงเงินอ่อน.2544:30) กล่าวว่าความคิดเห็น โดยทั่วไป ต้องมีองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ บุคคลที่ถูกวัด สิ่งเร้า และมีการตอบสนองซึ่งจะออกมาเป็นระดับสูง ต่ำ มาก น้อย วิธีวัดความคิดเห็น โดยมากจะใช้การตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

เบสท์ (Best.1997:28; อ้างถึงใน สุกิจ เหลืองสกุลไทย.2544:6) ได้เสนอแนะว่า วิธีที่ง่ายที่สุดในการจะบอกถึงความคิดเห็นก็คือการแสดงให้เห็นถึงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความ เพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะเช่นไร ก็ได้สามารถทำตามความคิดเห็นเหล่านั้นได้ หรือในการวางนโยบายใดๆ ก็ตาม ความคิดเห็นที่วัดออกมาได้จะทำให้ผู้บริหารเห็นสมควรหรือไม่ในการที่จะดำเนินนโยบายหรือล้มเลิกไป

จากแนวความคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นที่กล่าวมาอาจสรุปได้ว่า ความคิดเห็นมีองค์ประกอบ 3 อย่างคือ บุคคลที่ถูกวัดสิ่งเร้า และมีการตอบสนองซึ่งแสดงให้เห็นถึงจำนวนร้อยละของคำตอบ ในแต่ละข้อความ ซึ่งสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของผู้กระทำว่าดีหรือไม่ดีเพื่อให้ผู้กระทำได้ทำการปรับปรุงพฤติกรรมของผู้ถูกกระทำให้ดีกว่าเดิม

ประเภทของความคิดเห็น

นอกจากสภาวะความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสถานการณ์หนึ่ง ๆ แล้ว หากเกิดสิ่งเร้าขึ้นกับตัวของบุคคล ซึ่งคุณลักษณะบางประการที่นักวิชาการให้ความเห็นว่า เป็นคุณลักษณะที่น่าสนใจศึกษาเนื่องจากมีส่วนเกี่ยวพันกับพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล มีนักวิชาการของต่างประเทศได้ให้ความหมายและจำแนกประเภทของความคิดเห็น ดังนี้

เรมเมอร์ (Remmer. 1996:47) จำแนกความคิดเห็นเป็น 2 ประเภทคือ

1. ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด (Extreme Opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ซึ่งทางบวก ได้แก่ ความรักหลงและทางลบ ได้แก่ ความรังเกียจ โดยความคิดเห็นนี้รุนแรง และเปลี่ยนแปลงได้ยาก
2. ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Contents) การมีความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีพื้นฐานจากความรู้ความเข้าใจสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ได้แก่ ชอบ ขอมรับ เห็นด้วย ความรู้ความเข้าใจในทางที่ไม่ดี ได้แก่ ไม่ชอบ รังเกียจ ไม่เห็นด้วย เป็นต้น

สุชา จันท์ธรม (2546:7) ได้แบ่งความคิดเห็นเป็น 2 ประเภท คือ

1. การคิดโดยไม่ต้องมีจุดหมาย (Undirected Thinking) หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าความคิดต่อเนื่อง (Associative thinking) การคิดแบบเชื่อมโยงเป็นความคิดที่ไม่มีจุดหมายเป็นอิสระจากการถูกกำหนดด้วยเงื่อนไขภายนอก เช่น การฝัน การจินตนาการ การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง เป็นต้น
2. การคิดอย่างมีจุดหมาย (The Goal - Directed Thinking) เป็นการคิดที่มักมีบทสรุปหลังจากที่คิดเสร็จ หรือเมื่อต้องการหาคำตอบในวิถีทางที่สมเหตุสมผลในการแก้ไขปัญหา การคิดแบบนี้มีเป้าหมายที่ชัดเจน เช่น การวิเคราะห์การคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ความคิดเห็นสามารถเกิดจากการเรียนรู้เข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่ได้พบเห็นในชีวิตประจำวัน หรือมาจากประสบการณ์ที่เกิดจากสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีผลต่อจิตใจและความคิดประเภทของความคิดเห็นสามารถแบ่งได้ทั้งในทางที่ดี ได้แก่ การยอมรับและในทางที่ไม่ดี ได้แก่ การปฏิเสธอาจมีระดับความคิดเห็นในระดับธรรมดาและรุนแรง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของผู้นั้น

วิธีวัดความคิดเห็น

ความคิดเห็นเป็นการคาดคะเน การแสดงออกถึงความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลที่แสดงออกมามีภายนอก ซึ่งมีนักวิชาการ ได้กล่าวถึงวิธีการวัดความคิดเห็นไว้ดังนี้

ไพศาล หวังพานิช (2531:152) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดความคิดเห็นหรือเจตคติต้องยอมรับข้อตกลงเบื้องต้นดังนี้

1. เจตคติมีลักษณะคงเส้นคงวาอยู่ในช่วงเวลาหนึ่ง นั่นคือ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ได้เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จะมีช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งที่มีความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งสามารถวัดได้
2. เจตคติของบุคคลไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้โดยตรง การวัดจะเป็นการวัดทางอ้อมโดยวัดจากแนวโน้มที่บุคคลจะแสดงออกหรือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ
3. เจตคตินอกจากจะแสดงออกในรูปของความรู้สึกนึกคิด เช่น การสนับสนุนหรือคัดค้าน ยังมีขนาดหรือปริมาณของความรู้สึกด้วย ดังนั้นในการวัดทัศนคตินอกจากจะทำให้ทราบทิศทางแล้วยังสามารถบอกระดับความมากน้อยได้ด้วย

การวัดความคิดเห็นสามารถกระทำได้หลายรูปแบบ โดยรูปแบบที่เป็นที่นิยมในปัจจุบันมีด้วยกัน 4 วิธี (พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ, 2531: 3) คือ

1. วิธีของเทอร์สตัน (Thurston's Method) เป็นวิธีการสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาณแล้วเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิดเห็น หรือทัศนคติไปในทางเดียวกัน และเสมือนว่าเป็นสเกลที่มีช่วงห่างเท่ากัน (Equal-Appearing Intervals)
2. วิธีของกัตต์แมน (Guttman's Scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นในแนวเดียวกัน และสามารถจัดอันดับสูง-ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกันได้ จากอันดับต่ำสุดถึงสูงสุดได้ และแสดงถึงการสะสมของความคิดเห็น
3. วิธีจำแนกความแตกต่างในการตีความ (Semantic Differential Scale: S-D Scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น 7 ระดับ (Seven-Point Scale) โดยแบ่งเป็นช่วงๆ ตั้งแต่ด้าน ซ้ายสุดของ

สเกลกำหนดให้เป็นค่าเชิงบวกสุด ด้านขวาคของสเกลกำหนดให้เป็นค่าลบสุด ซึ่งอาศัยคู่คำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม (Bipolar Adjective) เช่น ดี-เลว ขยัน-ขี้เกียจ เป็นต้น

4. วิธีของลิเคิร์ต (Likert's Method) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติ และความคิดเห็นที่นิยมแพร่หลายเพราะเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบสามารถแสดงทัศนคติในทางชอบหรือไม่ชอบโดยจัดอันดับความชอบหรือความไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 หรือ 4 คำตอบ และให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 หรือ +2, +1, 0, -1, -2 ตามลำดับ ซึ่งการใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็น นิยมระบุให้ผู้แสดงความคิดเห็นตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความที่กำหนดให้ซึ่งแบ่งน้ำหนักความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งทั้งนี้การให้คะแนนขึ้นอยู่กับใจความว่าจะเป็นปฏิฐาน (Positive) หรือปฏิเสท (Negative)

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นถือเป็นฐานรากของการพัฒนาประเทศซึ่งอยู่ในขั้นแรกของการพัฒนาเพื่อเป็นฐานการพัฒนาในระดับขั้นต่อไป โดยมีประชาชนเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมีความเข้าใจหลักการปกครองตนเอง เพื่อประโยชน์ของตนเองอย่างชัดเจน เนื่องจากการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะผู้บริหารจะได้รับเลือกโดยตรงมาจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ การบริหารดีหรือไม่ดี ผลกระทบที่เกิดขึ้นประชาชนในท้องถิ่นจะเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง

ความหมายการปกครองส่วนท้องถิ่น

ได้มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายและทัศนะเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นไว้ดังนี้
 ลีจิต ชีรเวทิน (2539:253) ให้ความหมายเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นไว้ว่าเป็นการมอบอำนาจให้คนในท้องถิ่น โดยมีอิสระในการปกครองตนเอง มีอำนาจในการบริหารท้องถิ่นมีงบประมาณเป็นของตนเอง และมีฐานะเป็นนิติบุคคล

ถวัลย์ วรเทพพิพิงค์ (2540:174) ได้กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการปกครองชุมชนที่มีอาณาเขตแน่นอน แต่ไม่มีอำนาจอธิปไตยแยกตัวเป็นอิสระไปจากรัฐหรือประเทศ เป็นชุมชนที่มีสิทธิตามกฎหมายและการจัดองค์การที่จำเป็นเพื่อออกข้อบัญญัติในการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมท้องถิ่นของตนเองโดยอิสระ ปราศจากการควบคุมจากภายนอก

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2541:33) การบริหารงานท้องถิ่นหมายถึง การที่รัฐบาลในส่วนกลางให้หรือกระจายอำนาจหน้าที่ด้านการบริหารไปให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งรวมทั้งให้

ประชาชน ในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะบางประการ เพื่อชุมชนของตนเองแต่ ความเป็นอิสระของหน่วยการบริหารท้องถิ่นจะมีไม่มากจนถึงขนาดที่เป็นอิสระ โดยไม่ขึ้นกับรัฐบาล ในส่วนกลาง ในเวลาเดียวกันเพื่อให้การบริหารท้องถิ่นดำเนินการไปได้จึงจำเป็นต้องมีหน่วยการบริหารท้องถิ่น ที่รับผิดชอบในการบริหารท้องถิ่น เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของประชาชน ส่วนรวมในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปริญญา เทวานฤมิตรกุล (2544:33) ได้กล่าวว่าการปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่ประชาชนมีสิทธิในการปกครองตนเองในเรื่องของท้องถิ่น โดยรัฐมีเจ้าหน้าที่ ที่ต้องให้ความเป็นอิสระแก่ประชาชนในการปกครองในระดับท้องถิ่น หรือเรียกว่า การกระจายอำนาจจากส่วนกลาง ให้ท้องถิ่นแต่การให้ความเป็นอิสระนี้มีข้อจำกัดภายใต้รัฐธรรมนูญ มาตรา 1 ซึ่งบัญญัติว่าประเทศเป็นอันหนึ่งอันเดียวแบ่งแยกมิได้ การให้มีอิสระในการปกครองตนเองของท้องถิ่น ซึ่งมีอาจให้ความเป็นอิสระถึงขนาดให้แยกเป็นรัฐอิสระหรือเป็นแบบมลรัฐได้

พวงทอง โยธาใหญ่ (2545:9) ได้กล่าวว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ประชาชนดำเนินการปกครองตนเอง โดยให้มีหน่วยการปกครองท้องถิ่น ทำหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาและให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรหน่วยการปกครองท้องถิ่นให้มีอำนาจในการกำหนดคน โยบาย ตัดสินใจ และดำเนินการภายใต้ขอบเขตของกฎหมายที่กำหนดภายในท้องถิ่น ของคนเท่านั้น และหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นนี้ต้องอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

อนุก เหล่าธรรมทัศน์ (2545:27) ได้กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งของประชาธิปไตยที่ท้องถิ่นต้องเน้นประชาชนปกครองตนเองทางตรงให้มากขึ้น คือระดับประเทศ เป็นประชาธิปไตยที่เน้นประชาชนปกครองตนเอง

รศ.ดร. รศ.ดร. รศ.ดร. รศ.ดร. รศ.ดร. (2546:15) กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่นหมายถึง ประชาชนในท้องถิ่นซึ่งมีอำนาจปกครองตนเอง โดยจัดตั้งองค์กรขึ้นมาใช้อำนาจแทนประชาชนเรียกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชน ในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นอย่างเป็นอิสระภายใต้กรอบนโยบาย กฎหมาย และการกำกับดูแลของรัฐ

สถาบันพระปกเกล้า (2548:2) ให้ความหมายไว้ว่า การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยงานการปกครองท้องถิ่นเพื่อเปิด โอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกัน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์กร โดยมีความเป็นอิสระ ประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงานแต่รัฐบาลต้องกำกับดูแลด้วยวิธีต่างๆตามความเหมาะสม

จากแนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ดังนี้ การปกครองท้องถิ่น คือ การที่รัฐบาลกลางให้อำนาจและกระจายอำนาจให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นหรือชุมชนของตนเอง มีอิสระในการบริหารงบประมาณต่างๆ จัดดำเนินการกิจการบางอย่างเพื่อให้เกิดประโยชน์ของท้องถิ่นตนเองและทางรัฐก็ได้ประโยชน์ไปด้วย แต่ทั้งนี้การบริหารงานต่างๆ ซึ่งอยู่ในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบลของแต่ละท้องถิ่น ต้องอยู่ในความดูแลและควบคุมของรัฐบาลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดของรูปแบบที่เป็นสากลทั่วไป

หลักการปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักการปกครองส่วนท้องถิ่น มีรูปแบบหน่วยการปกครองท้องถิ่นหลายรูปแบบตามความแตกต่างของความเจริญ ประชากร หรือขนาดของพื้นที่ และมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม และได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายดังนี้

สมคิด เลิศไพฑูรย์ (2547: 23-25; อ้างถึงใน สำเร็จ รักษาวัฒนธรรม.2551:30) การปกครองท้องถิ่นรูปแบบการปกครองที่เกิดขึ้นจากหลักการกระจายอำนาจการปกครองตามพื้นที่โดยท้องถิ่นจะจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมา ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างตามกฎหมายกำหนดให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยการดำเนินการดังกล่าวจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของส่วนกลางซึ่งสรุปหลักการสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นคือ การให้คนในท้องถิ่นปกครองตนเอง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ให้ความหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายจัดตั้ง

ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

จากแนวความคิดในการปกครองท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ทางการปกครองของรัฐที่จะรักษาความมั่นคงและความผาสุกของประชาชน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจปกครอง และเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง และได้มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ไว้ดังนี้

โกวิท พวงงาม (2548:33) โดยกล่าวรายละเอียดความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชนทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมือง อันนำไปสู่ความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตย

2. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล

3. การปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเอง เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งทำให้ประชาชนเกิดสำนึกในความสำคัญของตนเอง ต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรค ปัญหา และช่วยแก้ไขปัญหาลงท้องถิ่นของตน

4. การปกครองท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

5. การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง การบริหารของประเทศในอนาคต

6. การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง
ในส่วนของการปกครองส่วนท้องถิ่น หัวใจของการปกครองนั้นมีความสำคัญที่อธิบายให้เข้าใจได้ดังนี้ (โกวิทย์ พวงงาม, 2548:33)

1. การปกครองท้องถิ่นทำให้ชีวิตของคนในท้องถิ่นมีความเป็นอยู่อย่างที่ดีเองต้องการเนื่องจากการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นการปกครองที่ประชาชนในท้องถิ่น บริหารจัดการเองตามความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้น

2. การปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้ผู้คนในท้องถิ่นมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี เป็นผลจากการที่ท้องถิ่นบริหารจัดการบริหารกิจการบริการสาธารณะเอง เนื่องจากมีเหตุผลดังนี้

2.1 สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ทันเหตุการณ์ การตัดสินใจทำได้ทันทีเกิดความรวดเร็ว ในการแก้ไขปัญหา

2.2 สามารถแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของท้องถิ่น ได้ถูกต้องตรงจุด

2.3 สามารถบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอแก่ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

3. การปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้ผู้คนในท้องถิ่นมีชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม เมื่อความต้องการของคนในท้องถิ่นได้รับการตอบสนอง ชีวิตความเป็นอยู่ก็ดีขึ้นเป็นลำดับ

อมร รักษาสัตย์ (2543:179-180) กล่าวว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างมากต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ยิ่งรัฐกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นมากขึ้นเท่าใด การปกครองส่วนท้องถิ่นยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2540

ได้ให้อำนาจแก่ท้องถิ่นมากขึ้น โดยความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนมี ดังนี้

1. เน้นการให้ความเป็นอิสระ แต่ต้องไม่เกิดความแตกแยกในชาติ
2. เน้นสิทธิในการที่จะได้รับการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน
4. ความเป็นอิสระของท้องถิ่นในด้านต่างๆมากขึ้น
5. มีองค์ประกอบขององค์กร คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหารท้องถิ่น
6. การให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการเสนอให้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่น
7. กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่บำรุงศิลปวัฒนธรรม

กล่าวโดยสรุป การปกครองท้องถิ่นกำหนดขึ้นเพื่อมุ่งเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองในระดับหนึ่ง และที่สำคัญคือประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองได้อย่างกว้างขวาง

องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการส่งเสริมประชาธิปไตยระดับท้องถิ่น โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นเรียนรู้การปกครองตนเองอันเป็นรากฐานสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมืองนำไปสู่ความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตยโดยประชาชนมีส่วนร่วมและสามารถตรวจสอบได้ง่ายสามารถแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นแต่ละแห่งได้รวดเร็ว

อุทัย หิรัญโค (2534 : 22) ได้กำหนดองค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ 8 ประการคือ

1. สถานะตามกฎหมาย คือ ต้องมีการกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ
2. พื้นที่และระดับ คือ ต้องมีการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นไว้อย่างชัดเจน
3. การกระจายอำนาจและหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการปกครองของรัฐบาล
4. องค์การนิติบุคคลจัดตั้งขึ้น โดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางมีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎข้อบังคับ ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้นๆ

5. การเลือกตั้งสมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

6. อีสาระในการปกครองตนเอง สามารถใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติกิจการภายใต้ขอบเขตกฎหมาย โดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายบังคับบัญชาหน่วยงานราชการ

7. งบประมาณของตนเองมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ คือ ภาษีและค่าธรรมเนียมต่างๆ เพื่อนำไปทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า

8. การควบคุมดูแลของรัฐบาลเมื่อจัดตั้งแล้วรัฐต้องควบคุมดูแลเพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชน โดยส่วนรวม

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (2548:1) กล่าวว่า องค์ประกอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

1. ฝ่ายนิติบัญญัติ องค์กรที่ทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติ คือ สภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นมีหน้าที่ในการบัญญัติและแก้ไขกฎหมายท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติเห็นชอบงบประมาณท้องถิ่น

2. ฝ่ายบริหาร คือ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี คณะเทศมนตรี คณะผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ในการบริหารท้องถิ่น มีวาระคราวละ 4 ปี

3. ฝ่ายปฏิบัติงาน คือ พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ปฏิบัติงานตามนโยบายและโครงการต่างๆของท้องถิ่นตามกฎหมายและที่ได้รับมอบหมายจากฝ่ายบริหาร

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า องค์ประกอบการปกครองท้องถิ่น มีอีสาระในการปกครองตนเอง สามารถใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติกิจการ มีเขตการปกครองที่ชัดเจน มีอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมต่อการให้บริการ มีบุคลากรในการปฏิบัติงานของตนเอง มีงบประมาณรายได้เป็นของตนเองอย่างเพียงพอ และมีอำนาจออกข้อบังคับเป็นกฎหมายของท้องถิ่นภายใต้ขอบเขตกฎหมายแม่บท

การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล

ความเป็นมาของการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล

ใน พ.ศ. 2537 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นกฎหมายที่ใช้จัดระเบียบการบริหารงานในตำแหน่งแทนประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 236 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 นับตั้งแต่ พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 ทำให้มีการปรับฐานะการบริหารงานในระดับ

ตำบลโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงรูปโฉมใหม่ของสภาตำบลทั่วประเทศ (โกวิทย์ พวงงาม.2552 : 254) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้ คือ

1. รูปแบบ “สภาตำบล” ได้รับการยกฐานะเป็นนิติบุคคล อันได้แก่ สภาตำบลที่มีรายได้ โดย ไม่รวมเงินอุดหนุนต่ำกว่า 150,000 บาท ซึ่งในปัจจุบันมีอยู่ประมาณ 567 ตำบล

2. รูปแบบ “องค์การบริหารส่วนตำบล” (อบต.) ตั้งขึ้นจากสภาตำบลที่มีรายได้ (โดยไม่รวมเงินอุดหนุน) ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ตาม(มาตรา 43) ซึ่งในปี 2542 มีจำนวนอยู่ 6,369 แห่ง

การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้สภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท อาจจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งได้มีการประกาศจัดตั้งในแต่ละครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 (พ.ศ. 2538) จำนวน 617 แห่ง มีผลใช้บังคับตั้งแต่ 3 มีนาคม 2538

ครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2539) จำนวน 2,143 แห่ง มีผลใช้บังคับตั้งแต่ 30 มีนาคม 2539

ครั้งที่ 3 (พ.ศ. 2540) จำนวน 6,397 แห่ง มีผลใช้บังคับตั้งแต่ 23 กุมภาพันธ์ 2540

ปัจจุบันมี อบต.ที่ได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลอีกหลายแห่งซึ่งคาดว่าในอนาคตสามารถจัดตั้ง อบต.ได้ทั้งหมดในปีต่อไป

โครงสร้างของการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลหรือที่เรียกย่อๆ ว่า อบต. กำเนิดขึ้นในปี พ.ศ. 2537 โดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เหตุผลที่จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นก็เพราะสภาตำบลซึ่งเป็นราชการส่วนภูมิภาคไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลทำให้การบริหารงานไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพขาดความคล่องตัวในการบริหารงานจึงต้องปรับปรุงฐานะของสภาตำบลและการบริหารงานของสภาตำบลเสียใหม่ให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนมากขึ้น รวมทั้งให้มีการยกฐานะสภาตำบลขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล (มานิตย์ จุมปา. 2547: 275)

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม

(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ได้บัญญัติให้สภาตำบลที่มีรายได้เฉลี่ย 3 ปี ย้อนหลังไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท โดยให้ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งแบ่งโครงสร้างเป็นสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 2 คน ในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหนึ่งหมู่บ้าน สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 6 คน หากในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 2 หมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละ 3 คน และอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีกำหนดวาระคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 46 ดังนี้ ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติรายจ่ายเพิ่มเติม ควบคุมการบริหารงานของคณะผู้บริหารให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบล กฎหมายระเบียบและข้อบังคับทางราชการ

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 2 คนและเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 59 ดังนี้

การบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติข้อบัญญัติและแผนพัฒนาตำบลและรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และปฏิบัติหน้าที่อื่นๆที่ทางราชการมอบหมาย

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และมีบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในกฎหมาย โดยบัญญัติหน้าที่ที่ อบต. จะต้องทำ ดังนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและ

สิ่งปฏิกูล

3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

นอกจากนี้ กฎหมายยังกำหนดให้ อบต. ที่มีความสามารถ มีศักยภาพเพียงพอ อาจจัดทำกิจการในเขต อบต. อีกจำนวน 13 ข้อ ดังนี้

1. ให้มีน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร
2. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
3. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
4. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
5. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
8. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
9. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
10. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
11. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
12. การท่องเที่ยว
13. การผังเมือง

อำนาจหน้าที่ของ อบต. ที่กล่าวมานั้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้ อบต. ทราบล่วงหน้าตามสมควร ในกรณีนี้หาก อบต. มีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าว ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐนำความเห็นของ อบต. ไปประกอบการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นด้วย

อำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการองค์การบริหารส่วนตำบล

2. พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

3. ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหาร อบต.ให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบลและกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร อบต.

คณะกรรมการบริหาร มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติ ข้อบัญญัติและแผนพัฒนาตำบลและรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2. จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ

3. รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละสองครั้ง

4. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

องค์การบริหารส่วนตำบล มีรายได้ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ตาม พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542 ดังนี้

1. ภาษีอากรและค่าธรรมเนียม

1.1 ภาษีบำรุงท้องที่

1.2 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน

1.3 ภาษีป้าย

1.4 อากรการฆ่าสัตว์ และผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์

1.5 ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน

1.6 ภาษีธุรกิจเฉพาะ

1.7 ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการขายสุรา

- 1.8 ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการเล่นพนัน
- 1.9 อากรังนกอีแอ่น
- 1.10 ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล
- 1.11 อากรประทานบัตรใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมาย ว่าด้วยการประมง
- 1.12 ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าป่าไม้
- 1.13 ค่าธรรมเนียมและจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน
- 1.14 ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม
- 1.15 ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่
- 1.16 เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ
- 1.17 ภาษีมูลค่าเพิ่ม
- 1.18 ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับตามกฎหมายกำหนด
2. เงินอุดหนุนรัฐบาล
3. เงินกู้ โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้
  - 3.1 กู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคล
  - 3.2 การกู้ตาม (3.1) กระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
  - 3.3 การกู้ต้องปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย
4. รายได้จากทรัพย์สินและรายได้อื่นๆ
  - 4.1 รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
  - 4.2 รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล
  - 4.3 รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล
  - 4.4 เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้
  - 4.5 รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้
  - 4.6 รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายให้เป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

การกำกับดูแล อบต.

กฎหมายได้กำหนดให้ นายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้กำกับดูแล อบต. ดังนี้
นายอำเภอ

1. ให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติตำบล
2. เป็นผู้อนุมัติข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายของอบต.
3. สั่งให้สมาชิกสภา อบต. ซึ่งได้รับเลือกตั้งพ้นจากตำแหน่ง

4. มีอำนาจเรียกสมาชิกสภา อบต. ผู้บริหาร อบต. พนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างของ อบต. แจ่งหรือสอบสวน ตลอดจนเรียกรายงานและเอกสารใดๆ จาก อบต. มาตรวจสอบ
  5. เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดยุบสภา อบต. ได้
  6. เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ผู้บริหาร อบต. ทั้งคณะหรือบางคนออกจากตำแหน่งได้
- ผู้ว่าราชการจังหวัด**
1. เป็นผู้อนุญาตให้ข้าราชการในสังกัดไปปฏิบัติงานใน อบต. เป็นการชั่วคราว (ตามคำขอของ อบต.)
  2. เป็นผู้วินิจฉัยกรณีเกิดความขัดแย้งในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายระหว่าง นายอำเภอกับ อบต.
  3. สั่งให้สมาชิกสภา อบต. ซึ่งได้รับการเลือกตั้งพ้นจากตำแหน่ง
  4. สั่งให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล ออกจากตำแหน่งเมื่อมีส่วนได้เสียในสัญญา กับ อบต.
  5. สั่งให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นกรรมการบริหาร อบต. ออกจากตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เมื่อสภา อบต. มีมติให้บุคคลนั้นพ้นจากตำแหน่งผู้บริหาร อบต.

แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

ความหมายของการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจ เป็นหลักการอย่างหนึ่งของการจัดระเบียบการปกครองประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้ระบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ที่ถือว่าประชาชนทั้งหลายมีสิทธิที่จะรับรู้การดำรงชีพของตนเองและกำหนดวิถีชีวิตของตนเอง โดยมีหลักการสำคัญคือ เป็นการโอนอำนาจ การปกครองจากส่วนกลางไปให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการเอง โดยมีอิสระพอสมควร ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายการกระจายอำนาจทำให้เกิดระเบียบการบริหารราชการท้องถิ่นขึ้นมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของหลักการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น ไว้ดังนี้

ประยูร กาญจนกุล (2535:171) ได้ให้ความหมาย การกระจายอำนาจเป็นวิธีการที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่นๆ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่าง โดยมีความเป็นอิสระตามสมควร ไม่ต้องขึ้นอยู่กับบัญชาของราชการส่วนกลาง

ประทาน กงฤทธิศึกษากร (2537:24) ได้ให้ความหมายการกระจายอำนาจเป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ประชาชนแต่ละท้องถิ่นที่ได้มีการจัดองค์กรขึ้น โดยความเห็นชอบของส่วนรวม

(โดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง) ได้มีโอกาสเข้าร่วมในการแบ่งเบาภาระหน้าที่ในการจัดทำบริการ สาธารณะบางประการเพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (2537:362-366) ได้เสนอบทวิเคราะห์การกระจายอำนาจกับการ กระจายทรัพยากร โดยเสนอกรอบการวิเคราะห์แนวใหม่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจและบทบาท ของชุมชนท้องถิ่นซึ่งเห็นว่ากรอบความคิดเห็นใหม่จะเอาชุมชนท้องถิ่นเป็นตัวตั้ง เน้นการยอมรับสิทธิ ของชุมชนตามศักยภาพที่แท้จริงทางเศรษฐกิจสังคมและความต้องการของชุมชนที่จะบริหารกิจการ บางอย่างเอง เช่น การจัดการใช้น้ำ การดูแลรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนหรือการระงับ ข้อพิพาทกันเองตามประเพณีและวิถีชีวิตที่เขาปฏิบัติกันมา ดังนั้นสาระการวิเคราะห์จะเปลี่ยนใหม่ ดังนี้ ชุมชนท้องถิ่นเป็นตัวตั้งไม่ใช่ส่วนกลาง สัมพันธภาพรัฐกับชุมชนท้องถิ่นเป็นสัมพันธภาพที่ต่าง ยอมรับซึ่งกันและกันไม่ใช่รัฐเป็นผู้ให้ชุมชน และประชาชนเป็นผู้รับกรอบการยอมรับซึ่งกันและกัน ไม่ใช่การเมืองและกฎหมาย แต่เป็นการแสวงหาศักยภาพและวิถีชีวิตตลอดจนประเพณีที่ชุมชนมีมา ตั้งแต่เดิมทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม กฎหมายที่รัฐจะออกมารับรองศักยภาพและวิถีชีวิตชุมชนจะเป็นเพียง เครื่องมือ ซึ่งอาจบริหารในโครงสร้างอำนาจรัฐแบบองค์กรท้องถิ่นของตะวันตก เพราะมีพื้นฐานทาง เศรษฐกิจดีกว่าการบริหารชุมชนท้องถิ่นในชนบทซึ่งจะมีรูปแบบองค์กรบริหารส่วนตำบล สุขาภิบาล ไปใช้ไม่ได้เพราะไม่ตรงกับความต้องการของชุมชน

จากความหมายต่างๆ ข้างต้น สรุปได้ว่า การกระจายอำนาจเป็นวิธีการที่รัฐมอบอำนาจการ ปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่นๆ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยมีความเป็นอิสระตาม สมควรและยังเป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ประชาชนแต่ละท้องถิ่น ได้มีโอกาสเข้าร่วมในการแบ่ง เบาภาระหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะบางประการเพื่อสนองความต้องการของประชาชนใน ท้องถิ่นนั้น

ความสำคัญของการกระจายอำนาจ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นพ.ศ. 2542 ซึ่งมีสาระสำคัญในการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง การ จัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองเป็นสำคัญรัฐจะต้อง ให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของ ประชาชนในท้องถิ่นและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดบริการ สาธารณะและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่ การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็น และมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ชัดเจนสอดคล้องเหมาะสมกับ รูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และในการกำกับดูแลให้มีมาตรฐานกลางเพื่อเป็นแนวทางให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเลือกไปปฏิบัติได้เอง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความแตกต่างใน ระดับของการพัฒนาและประสิทธิภาพในการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละรูปแบบ โดยไม่กระทบต่อความสามารถในการตัดสินใจดำเนินงานตามความต้องการขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น รวมทั้งจัดให้มีกลไกการตรวจสอบการดำเนินงาน โดยประชาชนเป็นหลัก

(สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. 2551:11)

การกระจายอำนาจทำให้เกิดการจัดระเบียบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นขึ้น องค์การ บริหารส่วนตำบลถือได้ว่าเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งตามแนวความคิดของหลักการ กระจายอำนาจการปกครองโดยสาระสำคัญและหลักการกระจายอำนาจได้แบ่งหลักการกระจายอำนาจ มืองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการคือ (สถาบันพระปกเกล้า.2548:75)

1. มีความเป็นนิติบุคคล การกระจายอำนาจปกครองนั้นจะต้องมีองค์การเป็นนิติบุคคล ต่างหากจากองค์การของรัฐบาลกลาง การเป็นนิติบุคคลก็เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน องค์การเหล่านี้จะต้องมีปริมาณ ทรัพย์สิน หนี้สิน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นของตนเอง
2. มีอำนาจอิสระในการบริหารงาน ความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นหลักการสำคัญ ประการหนึ่งของการกระจายอำนาจปกครอง เพราะหากองค์กรนั้น ไม่มีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ จะต้องรอคำสั่งจากรัฐบาลกลางอยู่เสมอ องค์กรเหล่านี้จะไม่คิดไปจากหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาค ซึ่งมีฐานะเป็นตัวแทนของรัฐบาลกลางประจำอยู่ในภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอิสระ ในการปฏิบัติภารกิจของตนเอง ตลอดจนมีอิสระพอสมควรในการกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจใน การแก้ไขปัญหาต่างๆ แต่อำนาจอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องไม่มากเกินไปจนทำให้ เกิดการกระทบกระเทือนต่อเอกภาพและอธิปไตยของตนเอง หากแต่ควรมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่ กำหนดให้
3. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารและผู้ที่ทำหน้าที่นิติบัญญัติ การมีส่วนร่วม ในการปกครองตนเองในท้องถิ่นนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เช่น ประชาชนบางคนอาจมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ ท้องถิ่นเฉพาะการ ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตัวแทนของตนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่างๆของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น แต่บางคนอาจมีความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการการ ปกครองท้องถิ่นมากกว่านี้ ถึงกับสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชน เพื่อให้ได้มีโอกาส เข้าไปมีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยตนเองก็อาจ ทำได้

4. งบประมาณเป็นของตนเอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ด้วยตนเอง รวมไปถึงการมีอำนาจในการบริหารงบประมาณที่ได้มานั้นด้วยการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บภาษีและบริหารรายได้ด้วยตนเองนี้เป็นการมอบอำนาจการตัดสินใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติงาน การจัดเก็บรายได้การบริหารและการบริการประชาชนในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

จากองค์ประกอบทั้ง 4 ประการของหลักการกระจายอำนาจตามที่กล่าวมานี้ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีองค์ประกอบทั้ง 4 ประการ และมีความพร้อมในการปฏิบัติงานเพื่อท้องถิ่นประชาชนในท้องถิ่นของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้ท้องถิ่นพัฒนาตนเองอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

วิธีการกระจายอำนาจ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542 โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการในรูปแบบคณะกรรมการ ดังนี้ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ประกอบด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. 2551:11)

1. นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน
2. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณและ อธิบดีกรมการปกครองท้องถิ่น
3. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนสิบสองคน ประกอบด้วยผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดสองคน ผู้บริหารเทศบาลสามคน ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลห้าคน และผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารเมืองพัทยาหรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดขึ้นรวมสองคน ทั้งนี้ โดยให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทเลือกกันเองตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีกำหนด
4. ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบสองคน ประกอบด้วยบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการพัฒนาท้องถิ่น ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านการปกครองส่วนท้องถิ่น ในสาขาวิทยาศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์และด้านกฎหมาย ทั้งนี้ การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไป

ตามหลักเกณฑ์และวิธีการของนายกรัฐมนตรีกำหนด ให้หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเลขานุการคณะกรรมการ

ขั้นตอนการกระจายอำนาจ

แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. 2551:22)

1. คณะกรรมการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรายงานต่อรัฐสภา
2. กำหนดการจัดระบบการบริการสาธารณะตามอำนาจและหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง
3. ปรับปรุงสัดส่วนภาษีและอากร รายได้ระหว่างองค์กรปกครองท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจจากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. ประสานการถ่ายโอนข้าราชการ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นและพนักงานรัฐวิสาหกิจระหว่างรัฐวิสาหกิจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับคณะกรรมการ พนักงานส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดอำนาจและหน้าที่การจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน เงินงบประมาณที่ราชการส่วนกลางโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
6. เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการกระจายอำนาจการอนุมัติหรือการอนุญาตตามที่มิใช่กฎหมายบัญญัติการให้บริการประชาชนและการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นๆเป็นสำคัญ
7. เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากร การงบประมาณ และการรักษาวินัยทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
8. เสนอแนะการตราพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ประกาศ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งที่จำเป็นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อคณะรัฐมนตรี
9. เร่งรัดให้มีการตราพระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ประกาศ ข้อบังคับ ระเบียบคำสั่งที่จำเป็น เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
10. เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการจัดสรรเงินงบประมาณที่จัดสรรเพิ่มขึ้น ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลาง

11. พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความจำเป็น
12. เสนอแนะและจัดระบบตรวจสอบและการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น
13. เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ ในกรณีที่ปรากฏว่าส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจไม่ดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
14. เสนอรายงานเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
15. ออกประกาศกำหนดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้
16. ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติและกฎหมายอื่น ประกาศของคณะกรรมการ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ

ความหมายการบริการสาธารณะ

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ ได้มีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญหลายท่าน ได้ให้ความหมายอธิบายไว้ในหลายมุมมอง คำสำคัญดังนี้

สมบัติ ชำรงธัญวงศ์ (2544:21) กล่าวว่านโยบายสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะทำหรือไม่ทำ เป็นการใช้อำนาจของรัฐในการจัดสรรกิจกรรมเพื่อตอบสนองค่านิยมของสังคม โดยผู้มีอำนาจในการกำหนดนโยบายสาธารณะได้แก่ ผู้นำทางการเมือง ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ พรรคการเมือง สถาบันราชการ ข้าราชการและประมุขของประเทศ ทั้งนี้เป็นการตัดสินใจที่จะกระทำเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนจำนวนมาก และเป็นกิจกรรมที่ชอบด้วยกฎหมาย

มานิตย์ จุมปา (2546:76-77) ได้ให้ความหมายว่า การบริการสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมที่ฝ่ายปกครองได้กระทำเพื่อประโยชน์สาธารณะอันเป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชน เช่น การคมนาคม การศึกษา การสาธารณสุข เป็นต้น

มยุรี อนุমানราชชน (2547:6) กล่าวว่านโยบายสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมการกระทำของรัฐบาลหรือแนวทางการเลือกตัดสินใจแนวทางการกระทำของรัฐบาลเพื่อบรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ที่กำหนด

นันทวัฒน์ บรมานันท์ (2551:31) ได้ให้ความหมายว่า การบริการสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมซึ่งรัฐมีหน้าที่ต้องจัดทำขึ้นเพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชน โดยส่วนรวมเป็นการให้บริการแก่ประชาชนหรือการดำเนินการอื่นเพื่อสนองความต้องการของประชาชนซึ่งการให้บริการ

สาธารณะจะต้องประกอบด้วยเงื่อนไขสองประการ คือ เป็นกิจกรรมที่นิติบุคคลมหาชนเป็นผู้ดำเนินการหรือมอบให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการ และเป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะและตอบสนองความต้องการของประชาชน

จากความหมายของบริการสาธารณะที่นักวิชาการหลายท่านได้ให้คำจำกัดความไว้ อาจกล่าวได้โดยสรุปเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมที่รัฐจัดทำขึ้นหรืออยู่ในความอำนวยการของฝ่ายปกครองเป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะตอบสนองความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญโดยมีส่วนร่วม

หลักเกณฑ์สำคัญในการจัดทำบริการสาธารณะ

กิจกรรมซึ่งจัดว่าเป็นการบริการสาธารณะไม่ว่าจะเป็นการบริการสาธารณะประเภทใดหรือบริการสาธารณะที่จัดทำโดยผู้ใด ย่อมจะต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือหลักเกณฑ์เดียวกันทั้งสิ้น หลักเกณฑ์ มีดังนี้ (นันทวัฒน์ บรมานันท์. 2551: 44-45)

1. หลักว่าด้วยความเสมอภาค ที่มีต่อการบริการสาธารณะเป็นหลักเกณฑ์ที่มีความสำคัญประการแรกในการจัดทำบริการสาธารณะ ทั้งนี้เนื่องจากการที่รัฐเข้ามาจัดทำบริการสาธารณะนั้น รัฐมิได้มีจุดมุ่งหมายที่จัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของผู้ใด โดยเฉพาะ ประชาชนทุกคนย่อมมีสิทธิ ในการบริการสาธารณะอย่างเสมอภาคกัน ผู้ใช้บริการสาธารณะประเภทเดียวกันย่อมอยู่ในสถานะเท่าเทียมกันและคนทุกคนซึ่งใช้บริการสาธารณะเดียวกันจะต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เดียวกัน
2. หลักว่าด้วยความต่อเนื่อง การบริการสาธารณะเป็นกิจการที่มีความจำเป็นสำหรับประชาชน ดังนั้นหากบริการสาธารณะหยุดชะงักลงไปด้วยเหตุผลใดก็ตาม ประชาชนผู้ใช้บริการย่อมได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายได้ด้วยเหตุนี้ บริการสาธารณะจึงต้องมีความต่อเนื่องในการจัดทำ หลักว่าด้วยความต่อเนื่องของบริการสาธารณะเป็นผลที่เกิดขึ้นโดยตรงจากหลักที่ว่าด้วยความต่อเนื่องของรัฐเป็นหัวใจสำคัญของการบริการสาธารณะ ความต่อเนื่องของบริการสาธารณะเป็นหลักตามรัฐธรรมนูญ หลักการที่สำคัญของหลักว่าด้วยความต่อเนื่องของบริการสาธารณะคือ นิติบุคคลมีหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะจะต้องดำเนินการจัดทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตลอดเวลา หากมีกรณีที่เกิดการหยุดชะงักจะต้องมีการรับผิดชอบและในกรณีที่เกิดการหยุดชะงักในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรมหาชน องค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลจะต้องดำเนินการแทนเพื่อเป็นหลักประกันการต่อเนื่องของการบริการสาธารณะ
3. หลักว่าด้วยความต่อเนื่องของบริการสาธารณะ มีข้อควรพิจารณา 2 ประเด็นหลัก คือ
  - 3.1 ประเด็นที่เกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง แม้ฝ่ายปกครองจะมอบให้เอกชนจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างแทน แต่ฝ่ายปกครองก็ยังต้องมีส่วนรับผิดชอบในเรื่องความต่อเนื่องของ

กิจกรรมที่มอบให้เอกชนจัดทำ โดยในการจัดทำบริการสาธารณะเอกชนคู่สัญญาอยู่ภายใต้เงื่อนไขสามประการ คือ

3.1.1 ฝ่ายปกครองมีอำนาจหน้าที่ในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อสัญญาแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยการแก้ไขเปลี่ยนแปลงนั้นจะต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อสนองความต้องการของบริการสาธารณะ

3.1.2 ในกรณีที่เกิดเหตุร้ายแรงที่ขัดขวางการดำเนินงานของบริการสาธารณะที่มีการมอบให้เอกชนทำแทนนั้น ฝ่ายปกครองที่รับผิดชอบจะต้องแก้ไขด้วยการเข้าไปดำเนินกิจการนั้นแทนคู่สัญญาฝ่ายเอกชนหรือยึดกลับมาทำเอง เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของบริการสาธารณะ

3.1.3 หลักว่าด้วยความต่อเนื่องของบริการสาธารณะเป็นส่วนหนึ่งของทฤษฎีว่าด้วยเหตุที่ไม่สามารถคาดหมายล่วงหน้าได้ คือเมื่อเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้นและมีผลทำให้คู่สัญญาเอกชนซึ่งได้รับมอบหมายจากฝ่ายปกครองให้จัดทำบริการสาธารณะไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ตามปกติ ฝ่ายปกครองต้องเข้าไปปฏิบัติงานบางส่วนร่วมกับเอกชนคู่สัญญา ทั้งนี้เพื่อไม่ให้บริการสาธารณะต้องหยุดชะงักนั่นเอง

3.2 ประเด็นเกี่ยวกับการหยุดงานเพื่อเป็นการประนีประนอมระหว่างสิทธิในการนัดหยุดงาน กับหลักว่าด้วยความต่อเนื่องของบริการสาธารณะ จึงเกิดมาตรการที่จะเข้ามาแก้ปัญหาดังกล่าว คือ

3.2.1 การให้บริการขั้นต่ำ ฝ่ายปกครองกำหนดมาตรการรองรับการนัดหยุดงานไว้ว่า ไม่ว่าจะหยุดงานอย่างไรก็ตามจะไม่สามารถหยุดทั้งหมดได้ อย่างน้อยจะต้องมีบริการดังกล่าวบางส่วน

3.2.2 การเข้าดำเนินการเอง ใช้เฉพาะกรณีเกิดผลกระทบร้ายแรงต่อความต่อเนื่องของบริการสาธารณะเท่านั้น ในกรณีดังกล่าวหัวหน้าหน่วยงานที่จัดทำบริการสาธารณะสามารถตัดสินใจใช้มาตรการพิเศษ โดยส่งคนเข้าไปทำงานแทนได้หากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกินเล็กรอบของสิทธิในการนัดหยุดงาน

3.3 หลักว่าด้วยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หลักว่าด้วยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงมีความหมายถึงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบริการสาธารณะให้ทันกับความต้องการของผู้ใช้บริการสาธารณะอยู่เสมอโดยสภาพการจัดทำบริการสาธารณะต่างๆ ไปที่มีวัตถุประสงค์ในการสนองความต้องการของประชาชน เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่มีความต้องการของประชาชนเปลี่ยนแปลงข้อควรพิจารณาสองประการที่เกี่ยวข้องกับหลักว่าด้วยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบริการสาธารณะทางปกครองได้และในขณะเดียวกัน ผู้ใช้บริการสาธารณะทางปกครองไม่มีสิทธิใดๆ ที่จะดำรงรักษาสภาพของบริการสาธารณะนั้นไว้ได้ ซึ่งหมายความว่าเจตจำนงของฝ่ายปกครองที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิก

บริการสาธารณะทางปกครองนั้นได้แต่เพียงฝ่ายเดียว ผู้ใช้บริการสาธารณะทางอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม ผู้ใช้บริการสาธารณะทางอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมเองก็อยู่ภายใต้หลักว่าด้วยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกัน

จากหลักเกณฑ์ว่าด้วยการบริการสาธารณะดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการจัดทำบริการสาธารณะไม่ว่าจะเป็นฝ่ายปกครองจัดทำเองหรือมอบให้เอกชนเป็นผู้จัดทำ หลักพื้นฐานในการจัดทำบริการสาธารณะก็อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เดียวกัน คือ หลักว่าด้วยความเสมอภาค หลักว่าด้วยความต่อเนื่อง และหลักว่าด้วยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

ปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ

ปัญหาและอุปสรรคสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะในปัจจุบันและในอนาคต โดยเฉพาะคามกรอบของแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจมีอยู่ด้วยกันอย่างน้อย 4 ประการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (โกวิทย์ พวงงาม .2552:413)

1. ปัญหาด้านการถ่ายโอนภารกิจหน้าที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แม้ว่าแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้วางข้อกำหนดและทิศทางอย่างเป็นระบบระเบียบ แต่ในระดับปฏิบัติเพื่อบังคับใช้แผนนั้น ก็ปรากฏปัญหาและอุปสรรคมากมาย ประเด็นปัญหาก็คือ แม้ว่าทิศทางและแผนการกระจายอำนาจจะถูกกำหนดไว้อย่างเป็นระบบ แต่กระบวนการของการถ่ายโอนภารกิจหน้าที่จากส่วนราชการต่างๆ ไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกลับดำเนินไปอย่างไร้ระบบระเบียบ ซึ่งประเด็นปัญหาสำคัญๆ ได้แก่

การถ่ายโอนภารกิจที่เกิดขึ้นยังคงเป็นไปอย่างจำกัด ทั้งนี้ จะกระจุกตัวอยู่เฉพาะภารกิจในกลุ่มโครงสร้างพื้นฐานและการส่งเสริมคุณภาพชีวิต อีกทั้งกิจกรรมที่มีการถ่ายโอนจริงก็จำกัดเฉพาะในบางกิจกรรมเท่านั้น เช่น การก่อสร้างและบำรุงรักษาถนน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โครงการอาหารเสริมนมและอาหารกลางวัน การสงเคราะห์เบี้ยผู้สูงอายุ เป็นต้น

การถ่ายโอนภารกิจยังไม่เป็นไปอย่างสอดคล้องระหว่างภารกิจ งบประมาณ บุคลากร แนวปฏิบัติ และวัสดุอุปกรณ์ เป็นผลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินกิจกรรมที่มีการถ่ายโอนได้เนื่องจากข้อจำกัดในด้านทรัพยากร อีกทั้งในหลายกิจกรรม แม้ว่าท้องถิ่นจะมีความพร้อมในการจัดทำแต่ก็พบว่ายังขาดการแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้ท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจในกิจกรรมนั้นๆ ได้อย่างเต็มที่

กระบวนการถ่ายโอนจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากส่วนราชการผู้ถ่ายโอนเป็นอย่างมาก แต่ในทางปฏิบัติกลับพบปัญหาว่าส่วนราชการต่างๆ มักจะถ่ายโอนให้เฉพาะภารกิจหน้าที่ แต่ใน

ด้านวัสดุอุปกรณ์ แนวปฏิบัติ ตลอดจนข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลับมิได้มีการส่งมอบอย่างเป็นระบบระเบียบ อันนำไปสู่ปัญหาการจัดทำภารกิจนั้นๆ

2. ปัญหาในการจัดระบบบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การขาดการบูรณาการระหว่างแผนการกระจายอำนาจกับทิศทางการปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินทั้งระบบ เป็นผลให้สถานะของการซบเซา และแข่งขันในเชิงบทบาทระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการต่างๆยังคงดำเนินอยู่ต่อไป เนื่องจากทิศทางที่ปรากฏในแผนการกระจายอำนาจย่อมหมายถึงการลดขนาดและถอนตัวเองออกไปของส่วนราชการต่างๆ แต่ในทางปฏิบัติ ทิศทางการปฏิรูประบบบริการราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ยังแสดงให้เห็นว่าส่วนราชการต่างๆ จะยังคงมีบทบาทอย่างสำคัญในพื้นที่การบริหารปกครองนอกศูนย์กลางต่อไป เช่น การสร้างระบบบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ ในด้านหนึ่งแม้ว่าจะเป็นความพยายามแก้ปัญหาการรวมศูนย์อำนาจที่เป็นไปอย่างกระจัดกระจาย (Fragmented Centralism) แต่ในอีกด้านหนึ่ง ก็เท่ากับเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบการปกครองท้องถิ่น โดยรัฐ (Local State Government) ให้คงอยู่ควบคู่กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความสำเร็จหรือล้มเหลวของกระบวนการกระจายอำนาจและการบริหารจัดการระบบ การบริการสาธารณะในระดับท้องถิ่นนั้น ส่วนสำคัญอยู่ที่บทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ และสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ ในอันที่จะผลักดันกระบวนการถ่ายโอนทรัพยากรต่างๆ ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามแผนและขั้นตอนที่กำหนดไว้ แต่ในปัจจุบันองค์กรสำคัญดังกล่าวกลับต้องพบกับปัญหาอุปสรรคทั้งในเชิงสถาบัน ซึ่งต้องอิงแอบและอาศัยความร่วมมือและผลักดันจากรัฐบาลที่ส่วนกลางค่อนข้างมาก รวมถึงปัญหาในเชิงองค์กร ซึ่งยังมีบุคลากรและทรัพยากรทางการบริหารค่อนข้างจำกัด เป็นผลให้การทำงานดำเนินไปอย่างยากลำบาก

4. ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการในการให้บริการสาธารณะ ประเด็นในเรื่องภารกิจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน มักจะให้ความสำคัญกับเรื่องการถ่ายโอนภารกิจ แต่ยังคงขาดความสนใจอย่างเพียงพอต่อเรื่องวิธีการในการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ ภายใต้อำนาจกำหนดในปัจจุบัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยยังคงมีช่องทางในการจัดทำภารกิจค่อนข้างจำกัด โดยมากมักจะเน้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำบริการสาธารณะต่างๆ ด้วยตนเอง ผ่านการใช้ทรัพยากรทางการบริหารภายในองค์กรของตนเองเป็นหลัก แต่ภายใต้สภาพแวดล้อมทางการบริหารในยุคปัจจุบัน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาทางเลือกใหม่ๆ ในการจัดหา

บริการสาธารณะให้เกิดขึ้นในท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและยกระดับการบริการสาธารณะให้เกิดขึ้น และที่สำคัญจะเป็นการป้องกันปัญหาอาการของการเติบโตไปสู่ความเป็นระบบราชการ (Bureacratization) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังเช่นที่เกิดขึ้นกับระบบราชการส่วนกลาง

จากปัญหาและอุปสรรคสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะในปัจจุบันหรือในอนาคต ก็จะพบกับปัญหาจากปัจจัยต่าง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านการถ่ายโอนภารกิจหน้าที่แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาในการจัดระบบบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและปัญหาเกี่ยวกับวิธีการในการให้บริการสาธารณะ ที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นล้วนแล้วแต่เป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญยิ่ง

บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

สภาพทั่วไป

ที่ตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร ตั้งอยู่ที่ 290 หมู่ที่ 4 ถนนบุรีรัมย์ - ประโคนชัย ตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ห่างจากอำเภอประโคนชัยประมาณ 8 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอประโคนชัย 14 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือจด	ตำบลแสลงโทน	อำเภอประโคนชัย	จังหวัดบุรีรัมย์
ทิศใต้จด	ตำบลประโคนชัย	อำเภอประโคนชัย	จังหวัดบุรีรัมย์
ทิศตะวันออกจด	ตำบลจันตุ้ม	อำเภอพลับพลาชัย	จังหวัดบุรีรัมย์
ทิศตะวันตกจด	ตำบลโคกตูม	อำเภอประโคนชัย	จังหวัดบุรีรัมย์

เนื้อที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทรมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 83 ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทรมีพื้นที่ทั่วไปเป็นที่ราบสูง ไม่มีแม่น้ำที่สำคัญไหลผ่าน มีลำคลองสายเล็กๆ มีน้ำเฉพาะในฤดูฝน ในฤดูแล้งน้ำจะแห้งหมด ราษฎรในพื้นที่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำเป็นอย่างมาก

จำนวนหมู่บ้านในเขต อบต. มีจำนวนหมู่บ้านเต็มทั้ง 12 หมู่บ้าน คือ

หมู่ที่ 1	บ้านไทร	หมู่ที่ 7	บ้านโคกสำโรง
หมู่ที่ 2	บ้านไทร	หมู่ที่ 8	บ้านโคกกี
หมู่ที่ 3	บ้านไทร	หมู่ที่ 9	บ้านไพบูลย์
หมู่ที่ 4	บ้านไทร	หมู่ที่ 10	บ้านโคกตะแบก
หมู่ที่ 5	บ้านไพบูลย์	หมู่ที่ 11	บ้านโนนสวรรค์

หมู่ที่ 6 บ้านหนองม่วง หมู่ที่ 12 บ้านหนองม่วง

ประชากร มีประชากรจำนวนทั้งสิ้น 9,218 คน แยกเป็นชาย 4,661 คน หญิง 4,557 คน
มีครัวเรือนทั้งสิ้น 1,829 ครัวเรือน

ตาราง 1 ประชากรแยกเป็นรายหมู่บ้าน

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม
1	บ้านไทร	147	350	358	708
2	บ้านไทร	167	399	380	779
3	บ้านไทร	170	413	431	844
4	บ้านไทร	158	412	405	817
5	บ้านไพบูลย์	198	533	502	1,035
6	บ้านหนองม่วง	190	494	476	970
7	บ้านโคกสำโรง	140	373	364	737
8	บ้านโคกกี	135	302	320	622
9	บ้านไพบูลย์	211	566	531	1,097
10	บ้านโคกตะแบก	39	94	93	187
11	บ้านโนนสวรรค์	143	343	337	719
12	บ้านหนองม่วง	131	382	337	719
	รวม	1,829	4,661	4,557	9,218

ตาราง 2 ประชากรแยกจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ชาย/หญิง) ตำบลบ้านไทร

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม
1	บ้านไทร	147	244	254	498
2	บ้านไทร	167	278	274	552
3	บ้านไทร	170	285	315	600

ตาราง 2 (ต่อ)

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม
4	บ้านไทร	158	265	295	560
5	บ้านไพลูย์	198	383	353	736
6	บ้านหนองม่วง	190	337	323	660
7	บ้านโคกสำโรง	140	260	265	525
8	บ้านโคกกี	135	201	233	434
9	บ้านไพลูย์	211	406	398	804
10	บ้านโคกตะแบก	39	58	63	121
11	บ้านโนนสวรรค์	143	237	245	482
12	บ้านหนองม่วง	131	271	234	505
	รวม	1,829	3,225	3,252	6,477

ที่มา : (สำนักงานทะเบียนและบัตรอำเภอประโคนชัย ณ. เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2552,2552)

สภาพทางเศรษฐกิจ

อาชีพ

ราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลบ้านไทร ส่วนมากประกอบอาชีพในการทำนา คิดเป็นร้อยละ 90 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ร้อยละ 10 ประกอบอาชีพอื่น ๆ

หน่วยธุรกิจในเขต อบต.

1. ปิมน้ำมันและก๊าซ	1	แห่ง
2. โรงสี	24	แห่ง
3. ร้านขายของชำ	68	แห่ง
4. โรงเรือนเลี้ยงสัตว์	2	แห่ง

สภาพทางสังคม

การศึกษา

1. โรงเรียนประถมศึกษา	5	แห่ง
2. โรงเรียนประถมศึกษา (ขยายโอกาส)	1	แห่ง
3. ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	4	แห่ง

สถาบันและองค์การทางศาสนา

1. วัด	3	แห่ง
2. สำนักสงฆ์	2	แห่ง

สาธารณสุข

1. สถานีอนามัยประจำตำบลหมู่บ้าน	1	แห่ง
2. สถานพยาบาลเอกชน	2	แห่ง
3. อัตราการมีส่วนร่วมรณรงค์ ร้อยละ 100		

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

อพพร.	35	คน
-------	----	----

การบริการพื้นฐาน

การคมนาคม

1. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 219 (ถนนประโคนชัย – บุรีรัมย์)
2. ถนนทางหลวงชนบทหมายเลข 2022 ถนนเส้นทางบ้านไทร – โคกมะขาม
3. ถนนทางหลวงชนบทถนนเส้นไพบูลย์ – หอนงม่วง (ลาดยาง) บ้านไทร - จันตุม
4. ถนนระหว่างตำบล มีถนนหมายเลข 219 เป็นสายหลักเชื่อมทางเข้าหมู่บ้าน

การโทรคมนาคม

1. ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข	1	แห่ง
2. ตู้โทรศัพท์สาธารณะ	20	แห่ง

การไฟฟ้า

หมู่บ้านที่มีไฟฟ้าเข้าถึง	12	หมู่บ้าน
---------------------------	----	----------

แหล่งน้ำธรรมชาติ

1. ลำน้ำ ลำห้วย	17	แห่ง
2. บึง หนอง และอื่นๆ	16	แห่ง

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

1. บ่อน้ำ	6	แห่ง
2. บ่อน้ำบาดาล	454	แห่ง

ข้อมูลอื่น ๆ

ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

1. ทรัพยากรดิน ลักษณะของดินเป็นดินเหนียวปนทรายเหมาะแก่การทำเกษตร
2. ทรัพยากรน้ำ การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำต่างๆ เพื่ออุปโภคบริโภคและการ

เพาะปลูก

3. ทรัพยากรป่าไม้ สภาพป่าไม้มีน้อย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นสภาพป่าเสื่อมโทรมที่กำลังฟื้นฟู โดยเป็นเขตอนุรักษ์ป่าชุมชนหมู่ที่ 4

มวลชนจัดตั้ง

1. ลูกเสือชาวบ้าน 2 รุ่น	400	คน
2. ไทยอาสาป้องกันชาติ	240	คน
3. กลุ่มสตรีแม่บ้าน 12 กลุ่ม	150	คน
4. กลุ่มออมทรัพย์ 12 กลุ่ม	400	คน

ศักยภาพในองค์การบริหารส่วนตำบล

จำนวนบุคลากร มีทั้งสิ้น 19 คน

ตำแหน่งในสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	8	คน
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	1	คน
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	1	คน
นิติกร	1	คน
บุคลากร	1	คน
เจ้าพนักงานธุรการ	1	คน
เจ้าหน้าที่ธุรการ	1	คน
เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	1	คน
พนักงานจ้างตามภารกิจ	1	คน
ตำแหน่งในส่วนการคลัง	4	คน
หัวหน้าส่วนการคลัง	1	คน
เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้	1	คน

เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี	1	คน
เจ้าพนักงานพัสดุ	1	คน
ตำแหน่งในส่วนโยธา	3	คน
หัวหน้าส่วนโยธา	1	คน
นายช่างโยธา	1	คน
เจ้าพนักงานธุรการ	1	คน
ตำแหน่งในส่วนสวัสดิการสังคม	2	คน
นักพัฒนาชุมชน	1	คน
เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน	1	คน
ตำแหน่งในส่วนการศึกษาฯ	1	คน
นักวิชาการศึกษาฯ	1	คน
ตำแหน่งในส่วนส่งเสริมการเกษตร	1	คน
นักวิชาการเกษตร	1	คน
ระดับการศึกษาของบุคลากร		
ประถมศึกษา	1	คน
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	-	คน
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	2	คน
ปริญญาตรี	15	คน
ปริญญาโท	1	คน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงขอนำเอางานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างถึง ดังนี้

วิสูตร จงชูฉิมชัย (2549: บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลบรบือต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อและด้านการบำรุงศิลปะ จารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ประชาชนเห็นด้วยในระดับมาก ส่วนด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยด้านการพัฒนาทางบกและ

ทางน้ำ ด้านรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการศึกษา ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ของเทศบาลตามกฎหมายและนโยบายของรัฐประชาชน เห็นด้วยในระดับปานกลาง

อำนาจ อยู่สาโก (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลพนมรุ้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่าการดำเนินงานทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการเมืองการบริหาร อยู่ในระดับปานกลาง

ล้อม แยมสุวรรณรัตน์ (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแะ อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแะ อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคมและการรักษาความสงบอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง จากการจำแนกลักษณะทางประชากรพบว่าประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแะ อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครราชสีมา โดยสถานภาพ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สมพล ใจเย็น (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เฉพาะกรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตกิ่งอำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐานประชาชนต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลปรับปรุงการสร้างฝายน้ำล้นในเขตพื้นที่เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน ด้านการบริการด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ประชาชนต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลปรับปรุงการบริหารจัดการสาธารณสุขมูลฐานที่ดีและสนับสนุนงบประมาณจัดหาที่อยู่อาศัยให้ผู้มีรายได้น้อย ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประชาชนต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลปรับปรุงการส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และด้านศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลปรับปรุงการส่งเสริมรักษาดูแล ฟื้นฟู ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น

สุเทพ เหนือโพธิ์ทอง (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัด

หนองคาย ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน ที่สาธารณะและรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอย ด้านการป้องกัน โรคและระงับโรคติดต่อ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ รวมในทุกด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ถาวร นุปผาเจริญ (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทและการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ ต่อสถานภาพขององค์การบริหารส่วนจังหวัดว่าเป็นหน่วยงานของรัฐแต่ผู้บริหารเป็นนักการเมืองท้องถิ่น มีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเห็นว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีหน้าที่ตามลำดับคือ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในด้านการบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด ส่วนในด้านสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง เห็นด้วยระดับมากได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง มีการศึกษาสูง ส่วนที่เหลือ ด้านสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด ในด้านการบริการประชาชนมีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนกิจกรรมต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางประชาชนเห็นว่ามิใช่ประโยชน์ในระดับปานกลาง

กาญจนา ทับทิมทอง (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มาใช้บริการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อยโดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านอาคาร/สถานที่และด้านประชาสัมพันธ์เพื่อให้บริการ ส่วนด้านพนักงานผู้ให้บริการ และด้านความรวดเร็วที่ให้บริการ ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการให้บริการโดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง และประชาชนที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพสมรส และส่วนการให้บริการ ต่างกัน มีประชาชนที่มีเพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพสมรส และส่วนการให้บริการ ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิตรลัดดา ถิ่นสำราญ (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อยู่ในระดับมาก

พรพิศ แพงไธสง (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเมืองการบริหารและด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่า ดังนี้คือ ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ด้านการเมืองการบริหาร ด้านเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิต และด้านการบริหารจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามลำดับ

นภสร ภูบาลชื่น (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลห้วยแถลง อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่า ดังนี้คือ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ด้านสังคม ด้านการเมืองการบริหาร และด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ

นิตยา สมัคคี (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยป่า อําเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่า ดังนี้ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองการบริหาร ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตามลำดับ

ไชยวัฒน์ โคตุทา (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวเรือ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่า ดังนี้ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชนสังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการบริหาร ตามลำดับ

นุฏล ฝอยทอง (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ด้านการบริหารจัดการ

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการเมืองการบริหารจัดการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านคุณภาพชีวิต และคุณภาพสังคม ตามลำดับ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพอสรุปได้ว่าการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมี ปัจจัยหลายๆอย่างเข้ามาเกี่ยวข้อง เป็นหลักในการดำเนินงานให้เกิดผลประโยชน์ต่อประชาชนและต่อ องค์กรของหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็น เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ซึ่งมีผลต่อความคิดเห็นในเชิง บวกและเชิงลบ ที่กล่าวมาแล้วแต่เป็นปัจจัยที่สำคัญในการนำไปใช้ปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ส่งผลให้ประชาชนที่มารับบริการเกิดความพึงพอใจในองค์กรที่เข้าไปใช้บริการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ใน 12 หมู่บ้าน จำนวน 6,477 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามาเน (Taro Yamana) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5 % ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 378 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างให้กระจายไปยังหมู่บ้านต่างๆตามสัดส่วน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ดังรายละเอียดรายละเอียดประชากรกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน

ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านไทร	498	29
2	บ้านไทร	552	32
3	บ้านไทร	600	35
4	บ้านไทร	560	33
5	บ้านไพบูลย์	736	43

ตาราง 3 (ต่อ)

ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง
6	บ้านหนองม่วง	660	39
7	บ้านโคกสำโรง	525	31
8	บ้านโคกกี้	434	25
9	บ้านไผ่บุลย์	804	47
10	บ้านโคกตะแบก	121	7
11	บ้านโนนสวรรค์	482	28
12	บ้านหนองม่วง	505	29
	รวม	6,477	378

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นเอง และแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยมีลักษณะเป็นคำถามตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร ใน 5 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมืองการบริหาร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือมีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร บทความและรายงานการวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดและหลักเกณฑ์ การศึกษาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

- 2.2 นำข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถาม
- 2.3 ให้ประธานและกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระทำการตรวจสอบ
- 2.4 นำแบบสอบถามที่ประธานและกรรมการควบคุมภาคนิพนธ์ตรวจสอบ แก้ไขมาปรับปรุงแก้ไข
- 2.5 นำแบบสอบถามที่ประธานและกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระตรวจสอบให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบ เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุม ตรงสภาพและปัญหา เป็นการหาความเที่ยงตรง ของแบบสอบถามแบบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ผู้เชี่ยวชาญที่ทำการตรวจสอบได้แก่
- 2.5.1 ดร.ผดุงชาติ ยงค์ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- 2.5.2 นายพัช สมนสารกิจ ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองม่วง ตำบลบ้านไทร อำเภอบระโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
- 2.5.3 จ่าเอกธีรพงษ์ กล้าณรงค์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอบระโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
- 2.6 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบ แก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข และเสนอให้ประธานและกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระพิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น
- 2.7 นำแบบสอบถามไปทดลองในเขตตำบลโคกม้า อำเภอบระโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 ตัวอย่าง และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.9567 ซึ่งผ่านเกณฑ์สามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอบระโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอบระโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์เพื่อแจกจ่ายแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 378 ฉบับ และกำหนดวันรับแบบสอบถามคืน

3. ผู้วิจัยไปรวบรวมแบบสอบถามที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยตนเอง
4. กรณีไม่ได้แบบสอบถามคืนภายในกำหนด ผู้วิจัยจะติดตามด้วยตนเองเพื่อให้ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด
5. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามได้ 378 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วบันทึกข้อมูล
4. ประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. นำข้อมูลทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตาราง จำนวนร้อยละ
2. ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิดนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย
4. เสนอแนะในการแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (Mean) ได้กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535:111)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	ความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	ความคิดเห็นในระดับมาก
2.51-3.50	ความคิดเห็นในระดับปานกลาง
1.51-2.50	ความคิดเห็นในระดับน้อย
1.00-1.50	ความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
ทั้งหมดโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
2. ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
  - 2.1 ร้อยละ (Percentage)
  - 2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
  - 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ดำเนินการตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อการเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ ดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยในความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตาราง 4 ดังนี้

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ลักษณะตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	378	100.00
1. เพศ		
1.1 เพศชาย	201	53.20
1.2 เพศหญิง	177	46.80
2. อายุ		
2.1 18-28 ปี	69	18.00
2.2 29-39 ปี	109	28.80
2.3 40-49 ปี	110	29.10
2.4 50-59 ปี	60	15.90
2.5 60 ปีขึ้นไป	30	7.90
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ประถมศึกษา	235	62.20
3.2 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	106	28.00
3.3 ปวส./อนุปริญญา	9	2.40
3.4 ปริญญาตรี	20	5.30
3.5 สูงกว่าปริญญาตรี	8	2.10
4. อาชีพ		
4.1 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	14	3.70
4.2 พนักงานจ้าง/ลูกจ้างเอกชน	23	6.10
4.3 อาชีพส่วนตัว/ค้าขาย	29	7.70
4.4 นักเรียน/นักศึกษา	43	11.40

ตาราง 4 (ต่อ)

ลักษณะตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4.5 เกษตรกร	262	69.30
4.6 อื่น ๆ	7	1.80
5. รายได้ต่อเดือน		
5.1 ต่ำกว่า 2,000 บาท	153	40.50
5.2 2,001-4,000 บาท	113	29.90
5.3 4,001-6,000 บาท	78	20.60
5.4 6,001-8,000 บาท	16	4.20
5.5 8,001-10,000 บาท	8	2.10
5.6 มากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป	10	2.60

จากตาราง 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 378 คน เมื่อจำแนกตามเพศ เป็นชายจำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 53.20 เป็นหญิง จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 46.80

เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ ปรากฏว่า ช่วงอายุ 40 – 49 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 29.10 รองลงมาช่วงอายุ 28 – 39 ปี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 และช่วงอายุน้อยที่สุด 60 ปีขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.90

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ปรากฏว่าจบระดับชั้นประถมศึกษา มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 62.2 รองลงมาจบมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.10

เมื่อจำแนกตามอาชีพ ปรากฏว่า อาชีพเกษตรกร มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 69.30 รองลงมา อาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.40 และที่มีจำนวนน้อยที่สุด อาชีพอื่น ๆ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.90

เมื่อจำแนกตามรายได้ ปรากฏว่าช่วงรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท จำนวนมากที่สุด จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50 รองลงมา 2,001-4,000 บาท จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 29.90 และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 8,001-10,000 บาท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.10

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
บ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏดังตาราง 5 - 11 ดังนี้

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและ
รายด้าน

ข้อความ	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	2.87	0.88	ปานกลาง
2. ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	2.89	1.03	ปานกลาง
3. ด้านเศรษฐกิจ	2.26	0.94	น้อย
4. ด้านสังคม	3.06	1.02	ปานกลาง
5. ด้านการเมืองการบริหาร	3.64	1.09	มาก
รวมเฉลี่ย	2.94	0.83	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X}=2.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเมืองการบริหารอยู่ในระดับมาก และด้าน
เศรษฐกิจอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง
ไปหาลด คือ ด้านการเมืองการบริหาร ($\bar{X}=3.64$) ด้านสังคม ($\bar{X}=3.06$) ด้านสิ่งแวดล้อมและการ
จัดการทรัพยากรธรรมชาติ ($\bar{X}=2.89$) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X}=2.87$) และด้านเศรษฐกิจ
($\bar{X}=2.26$) ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน			
1. มีถนนที่สามารถสัญจรไปมาสะดวก	3.64	1.14	มาก
2. มีรางระบายน้ำ เพื่อป้องกันน้ำท่วมอย่างทั่วถึง	2.29	1.17	น้อย
3. มีแสงสว่างจากไฟฟ้าสาธารณะอย่างทั่วถึง	2.98	1.21	ปานกลาง
4. มีการบำรุงรักษาและซ่อมแซมระบบไฟฟ้าอย่างทั่วถึง	2.77	1.15	ปานกลาง
5. มีการบำรุงรักษาและซ่อมแซมถนนภายในชุมชนให้ใช้การได้สะดวก	2.92	1.19	ปานกลาง
6. มีการซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบประปาอย่างทั่วถึง	2.68	1.07	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	2.87	0.88	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1 อยู่ในระดับมาก และข้อ 2 อยู่ในระดับน้อย ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1 มีถนนที่สามารถสัญจรไปมาสะดวก ($\bar{X}=3.64$) รองลงมาคือ ข้อที่ 3 มีแสงสว่างจากไฟฟ้าสาธารณะอย่างทั่วถึง ($\bar{X}=2.98$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 2 มีรางระบายน้ำ เพื่อป้องกันน้ำท่วมอย่างทั่วถึง ($\bar{X}=2.29$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ			
7. มีจัดระบบการกำจัดขยะมูลฝอยภายในชุมชนได้อย่างเหมาะสม	2.38	1.07	น้อย
8. มีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่อย่างทั่วถึง	2.43	1.05	น้อย
9. มีแหล่งน้ำสาธารณะให้ประชาชนในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์อย่างทั่วถึง	2.60	1.10	ปานกลาง
10. มีแหล่งป่าชุมชนให้ประชาชนในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างเพียงพอ	2.29	0.96	น้อย
11. มีที่ดินสาธารณะประโยชน์ให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์อย่างทั่วถึงและเพียงพอ	2.35	1.14	น้อย
รวมเฉลี่ย	2.89	1.03	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 9 อยู่ในระดับปานกลางส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 9 มีแหล่งน้ำสาธารณะให้ประชาชนในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์อย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 2.60$) รองลงมาคือข้อ 8 มีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่อย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 2.43$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 10 มีแหล่งป่าชุมชนให้ประชาชนในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 2.29$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านเศรษฐกิจ โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านเศรษฐกิจ			
12. มีการจัดหาแหล่งทุนส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน	2.23	1.06	น้อย
13. มีการส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มผลผลิตสินค้าพื้นเมือง	2.14	1.15	น้อย
14. มีการจัดอบรมเกี่ยวกับอาชีพต่างๆให้กับประชาชน	2.33	1.20	น้อย
15. มีการจัดตั้งศูนย์แสดงสินค้าพื้นเมือง	1.98	1.01	น้อย
16. มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้กับประชาชน	2.12	1.11	น้อย
17. การพัฒนาแหล่งน้ำและถนนเพื่ออำนวยความสะดวกในการเกษตร	2.63	1.86	ปานกลาง
18. มีการจัดหาแหล่งจำหน่ายผลผลิตให้กับประชาชน	2.44	1.26	น้อย
รวมเฉลี่ย	2.26	0.94	น้อย

จากตาราง 8 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านเศรษฐกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 17 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 17 การพัฒนาแหล่งน้ำและถนนเพื่ออำนวยความสะดวกในการเกษตร ($\bar{X}=2.63$) รองลงมาคือ ข้อ 18 มีการจัดหาแหล่งจำหน่ายผลผลิตให้กับประชาชน ($\bar{X}=2.44$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 15 มีการจัดตั้งศูนย์แสดงสินค้าพื้นเมือง ($\bar{X}=1.98$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านสังคม โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านสังคม			
19. มีการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)ประจำทุกหมู่บ้าน	3.35	1.27	ปานกลาง
20. มีการส่งเสริมกิจกรรมสร้างครอบครัวให้อบอุ่น	2.94	1.32	ปานกลาง
21. การส่งเสริมสวัสดิการและนันทนาการของประชาชน	2.81	1.30	ปานกลาง
22. การเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น เพลิงไหม้	3.04	1.35	ปานกลาง
23. มีการเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาเสพติด	2.92	1.27	ปานกลาง
24. การบริการน้ำเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้งได้อย่างเพียงพอและทั่วถึง	3.12	1.29	ปานกลาง
25. มีการรณรงค์ให้ป้องกันและระงับโรคติดต่อ	2.98	1.32	ปานกลาง
26. มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อบริการให้กับประชาชนในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม	3.30	1.35	ปานกลาง
27. มีการจัดกิจกรรมและส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น	3.26	1.24	ปานกลาง
28. จัดให้มีสถานที่สำหรับออกกำลังกายได้อย่างเพียงพอ	2.90	1.29	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.06	1.02	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 19 มีการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ประจำทุกหมู่บ้าน ($\bar{X}=3.35$) รองลงมาคือ ข้อ 26 มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อบริการให้กับประชาชนในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=3.30$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 21 การส่งเสริมสวัสดิการและนันทนาการของประชาชน ($\bar{X}=2.81$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการเมืองการบริหาร โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านการเมืองการบริหาร			
29. มีการดูแล สงเคราะห์เด็ก ผู้พิการ ผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง	3.89	1.24	มาก
30. จัดให้มีการแข่งขันกีฬาเยาวชน, กีฬาประชาชนอย่างสม่ำเสมอ	3.12	1.19	ปานกลาง
31. ตัวแทนของชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้างเกี่ยวกับพัสดุของอบต.	2.60	1.24	ปานกลาง
32. มีการลดขั้นตอนและปรับปรุงการให้บริการประชาชนได้รับบริการสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น	2.89	1.23	ปานกลาง
33. มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจในสิทธิของตนเองต้องถิ่น	2.99	1.18	ปานกลาง
34. มีวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรเหมาะสมต่อการให้บริการประชาชนอย่างเหมาะสม	3.03	1.21	ปานกลาง
35. ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา อบต.	3.19	1.29	ปานกลาง
36. มีการปรับปรุงระเบียบ ข้อบัญญัติให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน	3.04	1.23	ปานกลาง
37. มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้างให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง	2.71	1.20	ปานกลาง
38. มีการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยจากภัยธรรมชาติได้อย่างทั่วถึง	3.15	1.28	ปานกลาง
39. ให้ประชาชนสามารถเสนอแนะและท้วงติงถึงการดำเนินงานของ อบต. ได้อย่างเปิดเผย	2.85	1.28	ปานกลาง
40. มีการช่วยเหลือประชาชนที่ไร้ร่องทุกข์ขอความช่วยเหลือในด้านต่างๆ	2.99	1.23	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.03	0.91	ปานกลาง

จากตาราง 10 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการเมืองการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 29 อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 29 มีการดูแล สงเคราะห์เด็ก ผู้พิการ ผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง ($\bar{X}=3.89$) รองลงมาคือ ข้อ 35 ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา อบต. ($\bar{X}=3.19$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 31 ตัวแทนของชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้างเกี่ยวกับพัสดุของอบต. ($\bar{X}=2.60$)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ตาราง 11 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ควรให้มีไฟฟ้าตามเส้นทางสัญจรให้มากกว่านี้ และติดตั้งในจุดที่เหมาะสม	62	36.04
2	ควรให้มีการก่อสร้างท่อระบายน้ำ เพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วมขัง	43	25.02
3	ควรให้มีการจัดหาแหล่งทุนส่งเสริมอาชีพ	32	18.60
4	ควรมีแหล่งน้ำสาธารณะให้ประชาชนในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์อย่างทั่วถึง	29	16.86
5	ควรให้มีการซ่อมแซมถนนภายในหมู่บ้านอย่างทั่วถึง	6	3.48
รวม		172	100

จากตาราง 11 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ข้อ 1 ควรให้มีไฟฟ้าตามเส้นทางสัญจรให้มากกว่านี้ และติดตั้งในจุดที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 36.04 รองลงมาคือข้อ 2 ควรให้มีการก่อสร้างท่อระบายน้ำ เพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วมขัง คิดเป็นร้อยละ 25.02 ควรให้มีการจัดหาแหล่งทุนส่งเสริมอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 18.60 ควรมีแหล่งน้ำสาธารณะให้ประชาชนในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์อย่างทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 16.86 และควรให้มีการซ่อมแซมถนนภายในหมู่บ้านอย่างทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 3.48

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปราย
5. ข้อเสนอแนะ
  - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ใน 12 หมู่บ้าน จำนวน 6,477 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 378 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปยังหมู่บ้านต่างๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัยขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและมีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโคกม้า

อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 ชุด ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.9567

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ แล้วเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำกลับมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม แบบสอบถามจำนวน 378 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 378 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 ข้อเสนอแนะอื่นๆที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาโดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แล้วการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเมืองการบริหารอยู่ในระดับมาก ด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่า จะได้ดังนี้ ด้านการเมืองการบริหาร ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ในการดำเนินงาน พบว่ามีจำนวนมากที่สุดคือ ให้มีไฟฟ้าตามเส้นทางสัญจรให้มากกว่านี้ และติดตั้งในจุดที่เหมาะสม รองลงมาคือข้อ 2 ให้มีการก่อสร้างท่อระบายน้ำ เพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วมขัง ให้มีการจัดหาแหล่งทุนส่งเสริมอาชีพ มีแหล่งน้ำสาธารณะให้ประชาชนในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์อย่างทั่วถึง และให้มีการซ่อมแซมถนนภายในหมู่บ้านอย่างทั่วถึง

อภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 5 ด้าน ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจ อันจะเป็นข้อมูลให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร นำไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร ในด้านต่าง ๆ ในอนาคต ซึ่งสามารถอภิปรายผลดังนี้

1. จากการศึกษาคำตอบของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง การมีผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องมาจากการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร มุ่งเน้นปฏิบัติงานตามนโยบายของฝ่ายบริหาร ซึ่งจะพัฒนาตามแนวทางช่วงหาเสียงก่อนการเลือกตั้ง เป็นส่วนใหญ่ โดยส่วนมากจะเน้นการพัฒนาการเมืองการบริหาร โดยเฉพาะการดูแล สงเคราะห์เด็ก ผู้พิการ ผู้สูงอายุ การจัดการแข่งขันกีฬาเยาวชน กีฬาประชาชน จึงทำให้การพัฒนาในด้านอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรงไม่มากเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอำนาจ อยู่สาโก (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลพนมรุ้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการเมืองการบริหาร อยู่ในระดับปานกลาง

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐาน การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าแผนการดำเนินงานประจำปีจะเน้นไปที่พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีการสร้าง

ถนนคอนกรีตเสริมเหล็กครอบคลุมทุกหมู่บ้าน ทำให้การสัญจรไปมาสะดวก เป็นการอำนวยความสะดวก และปลอดภัยให้แก่ประชาชน มีแสงสว่างจากไฟฟ้าสาธารณะ มีการบำรุงรักษาและซ่อมแซมระบบไฟฟ้า มีการบำรุงรักษาและซ่อมแซมถนนภายในชุมชนให้ใช้การได้สะดวก มีการซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบประปาอย่างทั่วถึง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของไชยวัฒน์ โคตุทา (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวเรือ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก

2.2 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร การมีบริหารงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ประชาชนในชุมชนได้รับประโยชน์ เช่น ให้ความสำคัญกับเรื่องแหล่งน้ำสาธารณะเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้ใช้ในการอุปโภค บริโภค มีการรณรงค์ และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการกำจัด ขยะมูลฝอยในพื้นที่อย่างทั่วถึง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา สมัคคี (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทพรธา อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ อยู่ในระดับมาก

2.3 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านเศรษฐกิจ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เพราะ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร ไม่เห็นความสำคัญในเรื่องการเกษตร ไม่มีการจัดตั้งศูนย์แสดงสินค้าพื้นเมือง ไม่จัดหาแหล่งทุนส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนอย่างเหมาะสม ไม่มีการจัดหาแหล่งจำหน่ายผลผลิตให้กับประชาชน และไม่มีการสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มพูนรายได้ ไม่มีการจัดอบรมเกี่ยวกับอาชีพต่างๆให้กับประชาชน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิศ แพงไธสง (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับปานกลาง

2.4 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านสังคม การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร จัดให้มีการฝึกอบรม และจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เพื่อให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตของประชาชน มีการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น เพลิงไหม้ และเป็นการอำนวยความสะดวกรวมถึงความ

ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินประชาชน มีการณรงค์ให้ป้องกันและระงับโรคติดต่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของล้อม แคมสุวรรณรัตน์ (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลชะ อำเภอกนครบุรี จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลชะ อำเภอกนครบุรี จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าสังคมและการรักษาความสงบอยู่ในระดับปานกลาง

2.5 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการเมืองการบริหาร การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร ให้ความสำคัญถึงความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส เด็ก ผู้พิการ ผู้สูงอายุ มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง มีการปรับปรุงระเบียบ ข้อบัญญัติให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน มีการลดขั้นตอนและปรับปรุงการให้บริการประชาชนได้รับบริการสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนุกูล ผ่องทอง (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ด้านการเมืองการบริหารจัดการ อยู่ในระดับปานกลาง

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะที่พบมากที่สุดคือ ให้มีไฟฟ้าตามเส้นทางสัญจรให้มากกว่านี้ และติดตั้งในจุดที่เหมาะสม ให้มีการก่อสร้างท่อระบายน้ำ เพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วมขัง ทั้งนี้เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถดำเนินการได้มากนัก เนื่องจากในแต่ละปีงบประมาณองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรวมทั้งรายได้ที่จัดเก็บเองมีจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับภารกิจต่าง ๆ ที่ต้องดูแลและให้บริการ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลมากขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเมืองการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร และผู้เกี่ยวข้อง ต้อง มีการดูแล สงเคราะห์เด็ก ผู้พิการ ผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง ดังนั้น ควรส่งเสริมและดูแลผู้ที่ด้อยโอกาสส่งเสริม อาชีพเสริมให้กับประชาชนผู้ด้อยโอกาส เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นภายในท้องถิ่น ให้มีการนำปัญหาที่เกิดขึ้นไปแก้ไขให้ตรงกับปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่น เป็นการตอบสนองนโยบายการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เกิดจากความต้องการของท้องถิ่น

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านเศรษฐกิจ ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้กับประชาชน ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอโครงการที่จะพัฒนาท้องถิ่นให้มากขึ้น เพื่อทางองค์การบริหารส่วนตำบลจะได้พัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ ให้ตรงกับความต้องการของประชาชนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในท้องถิ่นและทำงานเชิงรุกให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานท้องถิ่นในพื้นที่อื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาค้นคว้าเชิงคุณภาพเกี่ยวกับเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเจาะลึกถึงสาเหตุ การแก้ไขและปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.3 ควรมีการวิจัยถึงปัจจัยที่ส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเกิดความล่าช้าในการพัฒนาท้องถิ่น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

- กนกศักดิ์ แสงเงินอ่อน. (2546). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเวียงป่าเป้า อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย (กรุงเทพฯ). คณะพัฒนาสังคมสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ปร.ม.รัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.*
- กาญจนา ทับทิมทอง. (2551). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ภาคนิพนธ์ ปร.ม. รัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.*
- โกวิท พวงงาม. (2552). *การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.*
- จิตรลดา ถิ่นสำราญ. (2551). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย. ภาคนิพนธ์ ปร.ม. รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.*
- ชยากร เทศะบำรุง. (2544). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดศรีสะเกษ. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.*
- ไชยวัฒน์ นุปผาเจริญ. (2552). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวเรือ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม. ภาคนิพนธ์ ปร.ม. รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.*
- ถวัลย์ วรเทพพิพัฒน์. (2540). *กำหนดและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพมหานคร : เสมาธรรม.*
- ถาวร นุปผาเจริญ. (2550). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทและการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง. ภาคนิพนธ์ ปร.ม. รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- ธีระพร อุวรรณโณ. (2529). *จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*

- ธีระศักดิ์ แสงสัมฤทธิ์. (2551). *ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการและการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลเม็กไทร อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี*. ภาคนิพนธ์ .คณะวิทยาการจัดการ. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- นพมาศ ธีรเวทิน.(2539). *จิตวิทยาสังคมกับชีวิต*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นภสร ภูบาลชื่น.(2551). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลห้วยแถลง อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา*. ภาคนิพนธ์ ปร.ม.รัฐประศาสนศาสตร์ .มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นันทวัฒน์ บรมานันท์ .(2551) : *การปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- นิตยา สมัคคี .(2552) .*ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทัพราช อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว*. ภาคนิพนธ์ ปร.ม.รัฐประศาสนศาสตร์ .มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นุกูล ฝอยทอง .(2552) .*ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม* .วิทยานิพนธ์ ปร.ม.รัฐประศาสนศาสตร์ . มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ:สุวีริยาสาส์น.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ . (2537) .*กฎหมายทางเลือกของสังคมไทย*. กรุงเทพฯ : นิติธรรม.
- ประทาน คงฤทธิ์ศึกษากร . (2537) .*การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ประยูร กาญจนกุล . (2535) .*การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริญญา เทวานฤมิตร . (2544) .*สิทธิเสรีภาพการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ.(2531).*การวัดทัศนคติ* .(เอกสารประกอบคำสอน).กรุงเทพฯ:คณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พรรณพิศ เพงไชยสง. (2552) .*ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์*. รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- พวงทอง โยธาใหญ่.(2545).การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ไพศาล หวังพานิช.(2531).วิธีวิจัย. กรุงเทพฯ:งานส่งเสริมและตำรา กองบริการการศึกษา.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มยุรี อนุมานราชชน.(2547).นโยบายสาธารณะ : แนวความคิดกระบวนการและการวิเคราะห์.
เชียงใหม่ : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มานิตย์ จุมปา.(2546).คำอธิบายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. พิมพ์ครั้งที่ 6
กรุงเทพฯ : นิติธรรม.
- รศกนธ์ รัตนเสริมพงศ์.(2546).เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารท้องถิ่น.
กรุงเทพฯ : น้กกัง.
- ล้อม แยมสุวรรณรัตน์.(2550).ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลแะ อำเภอบรรพือ จังหวัดนครราชสีมา. ภาคนิพนธ์ รม.ม.
รัฐประศาสนศาสตร์. มหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ลาวัญย์ จักรานุกัณณ์.(2540). ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษสาขา
วิชาบริหารธุรกิจ.(M.B.A) สังคมมหาวิทยาลัยของรัฐ เขตกรุงเทพมหานครต่อการจัด
การศึกษาภาคพิเศษ. ปริญญาโท กศ.ม.(การจัดการ).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ลิขิต ชีรเวทิน.(2539).การเมืองปกครองของไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ.(2541).การบริหารเมืองหลวงและการบริหารท้องถิ่น.
กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์.
- วิสูตร จงชูวนิชย์.(2549).ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือต่อการ
บริหารงานของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม. ปริญญาตรี
(สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา) . มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศรีสมบูรณ์ แยมกมล.(2538). ความคิดเห็นของข้าราชการต่อศักยภาพในการบริหารงานสภาตำบล
ภายใต้พระราชบัญญัติสภาตำบล พ.ศ. 2537 : กรณีศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดฉะเชิงเทรา.
ภาคนิพนธ์.ศศ.ม. (พัฒนาสังคม) .กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.
- ศักดิ์ สุนทรเสณี.(2531).เอกสาร.กรุงเทพฯ:ดี.ดี.บุ๊คส์โตร์.
- สงวน สุทธิอรุณและคณะ.(2522).จิตวิทยาสังคม.กรุงเทพฯ.ศิริชัยการพิมพ์.

สถาบันพระปกเกล้า. (2548). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. (ออนไลน์).

แหล่งที่มา : [//www.kpilearning.com/e_learning/lms/e_learning](http://www.kpilearning.com/e_learning/lms/e_learning); ปรับปรุงครั้งล่าสุด
เมื่อ 5 มิถุนายน 2548.

สมบัติ ชำรงธัญวงศ์. (2544). *นโยบายสาธารณะ*. แนวความคิดการวิเคราะห์และกระบวนการ.
พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สมาธรรม.

สมพล ใจเย็น. (2550). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลเฉพาะกรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตกิ่งอำเภอเหล่าเสือโก้ก
จังหวัดอุบลราชธานี*. ภาคนิพนธ์ . มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.(2551) *แผนการ
กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ.

สำเร็จ รักษาวัฒนะ. (2551:30). *การมีส่วนร่วมการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาล
ตำบล ห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์*. วิทยานิพนธ์. รป.ม. (สาขารัฐประศาสนศาสตร์).บุรีรัมย์ :
บัณฑิตวิทยาลัย.มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

สุกิจ เหลืองสกุลไทย.(2544) *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีศึกษา
เฉพาะกรณี เทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ*. ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหา
บัณฑิต:บัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

สุชา จันท์ธอม. (2545). *จิตวิทยาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ:ไทยวัฒนาพานิช.

สุเทพ เหนือโพธิ์ทอง.(2550).*ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการ
ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดมหาสารคาม* .
ปริชญารป.ม.รัฐประศาสนศาสตร์ . มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

อเนก เหล่าธรรมทัศน์. (2545). *ประชาธิปไตยท้องถิ่น*. นนทบุรี :มิติใหม่.

อมร รักษาสัตย์. (2543). *ประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน*. กรุงเทพฯ: การ์นด์

อำนาจ อยู่สาโก. (2549). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลพนมรุ้ง
อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์*. ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต:
บัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

อุทัย หิรัญโต. (2534) . *ประมุขศิลป์ของการเป็นผู้นำ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

Remmer, V.P.(1996).*Introduction to Psychology*.New York:McGrawHill.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คร.ผดุงชาติ ชังดี

ด้วย นางปราณี สุขเกษมสาร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คณะวัน เป็นที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณพัช สمانสารกิจ

ด้วย นางปราณี สุขเกษมสาร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประจักษ์ คณะวัน เป็นที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ตะอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน จำเอกธีรพงษ์ กล้าณรงค์

ด้วย นางปราณี สุขกะสมสาร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประจัน คณะวัน เป็นที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คีย์ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๒๑๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลโคกม้

ด้วย นางปราณี สุขเกษมสาร นักศึกษา ระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คณะวัน เป็นที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางปราณี สุขเกษมสาร ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๒๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมือง
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร

ด้วย นางปราณี สุขกะสมสาร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คณะวัน เป็นประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ โดยการนี้นักศึกษา มีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถาม ผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ตะอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร
อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาโท หลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะนำไปใช้
ประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านต่างๆ 5 ด้าน คือ

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
3. ด้านเศรษฐกิจ
4. ด้านสังคม
5. ด้านการเมืองการบริหาร

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านที่สุด

4. ข้อมูลที่ท่านตอบในแบบสอบถามผู้ศึกษาวิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับไม่มีผลกระทบ
ต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่ประการใด

ปราณี สุขเกษมसार

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดจัดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

- ( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ

- ( ) 18-28 ปี ( ) 29-39 ปี
( ) 40-49 ปี ( ) 50-59 ปี
( ) 60 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- ( ) ประถมศึกษา ( ) มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.
( ) อนุปริญญา / ปวส. ( ) ปริญญาตรี
( ) สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

- ( ) รัฐบาล / รัฐวิสาหกิจ ( ) พนักงานจ้าง / ลูกจ้างเอกชน
( ) อาชีพส่วนตัว / ค้าขาย ( ) นักเรียน / นักศึกษา
( ) เกษตรกร ( ) อื่นๆ (ระบุ).....

5. ระดับรายได้ต่อเดือน

- ( ) ต่ำกว่า 2,000 บาท ( ) 2,001 - 4,000 บาท
( ) 4,001 - 6,000 บาท ( ) 6,001 - 8,000 บาท
( ) 8,001 - 10,000 บาท ( ) มากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน

ขององค์การบริหารส่วนตำบลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องความคิดเห็นของท่าน เกณฑ์คะแนนบ่งบอกถึงระดับความคิดเห็นการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้ 5 = มากที่สุด , 4 = มาก 3 = ปานกลาง , 2 = น้อย , 1 = น้อยที่สุด

ข้อคำถาม	ระดับการดำเนินงาน				
	5	4	3	2	1
การดำเนินงานของ อบต.					
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน					
1. มีถนนที่สามารถสัญจรไปมาสะดวก					
2. มีรางระบายน้ำ เพื่อป้องกันน้ำท่วมอย่างทั่วถึง					
3. มีแสงสว่างจากไฟฟ้าสาธารณะอย่างทั่วถึง					
4. มีการบำรุงรักษาและซ่อมแซมระบบไฟฟ้าอย่างทั่วถึง					
5. มีการบำรุงรักษาและซ่อมแซมถนนภายในชุมชนให้ใช้การได้สะดวก					
6. มีการซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบประปาอย่างทั่วถึง					
ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ					
7. มีจัดระบบการกำจัดขยะมูลฝอยภายในชุมชนได้อย่างเหมาะสม					
8. มีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่อย่างทั่วถึง					
9. มีแหล่งน้ำสาธารณะให้ประชาชนในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์อย่างทั่วถึง					
10. มีแหล่งป่าชุมชนให้ประชาชนในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างเพียงพอ					
11. มีที่คินสาธารณประโยชน์ให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์อย่างทั่วถึงและเพียงพอ					

ข้อคำถาม	ระดับการดำเนินงาน				
	5	4	3	2	1
การดำเนินงานของ อบต.					
ด้านเศรษฐกิจ					
12. มีการจัดหาแหล่งทุนส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน					
13. มีการส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มผลิตสินค้าพื้นเมือง					
14. มีการจัดอบรมเกี่ยวกับอาชีพต่างๆให้กับประชาชน					
15. มีการจัดตั้งศูนย์แสดงสินค้าพื้นเมือง					
16. มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้กับประชาชน					
17. การพัฒนาแหล่งน้ำและถนนเพื่ออำนวยความสะดวกในการเกษตร					
18. มีการจัดหาแหล่งจำหน่ายผลผลิตให้กับประชาชน					
ด้านสังคม					
19. มีการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ประจำทุกหมู่บ้าน					
20. มีการส่งเสริมกิจกรรมสร้างครอบครัวให้อบอุ่น					
21. การส่งเสริมสวัสดิการและนันทนาการของประชาชน					
22. การเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น เพลิงไหม้					
23. มีการเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต					
24. การบริหารน้ำเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้งได้อย่างเพียงพอและทั่วถึง					
25. มีการรณรงค์ให้ป้องกันและระงับโรคติดต่อ					
26. มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อบริการให้กับประชาชนในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม					
27. มีการจัดกิจกรรมและส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น					
28. จัดให้มีสถานที่สำหรับออกกำลังกายได้อย่างเพียงพอ					

ข้อคำถาม	ระดับการดำเนินงาน				
	5	4	3	2	1
การดำเนินงานของ อบต.					
ด้านการเมืองการบริหาร					
29.มีการดูแล สงเคราะห์เด็ก ผู้พิการ ผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง					
30.จัดให้มีการแข่งขันกีฬาเยาวชน,กีฬาประชาชนอย่างสม่ำเสมอ					
31.ตัวแทนของชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้างเกี่ยวกับพัสดุของอบต.					
32.มีการลดขั้นตอนและปรับปรุงการให้บริการประชาชนได้รับบริการสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น					
33.มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจในสิทธิของตนเองต่อท้องถิ่น					
34.มีวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรเหมาะสมต่อการให้บริการประชาชนอย่างเหมาะสม					
35.ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา อบต.					
36.มีการปรับปรุงระเบียบ ข้อบัญญัติให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน					
37.มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้างให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง					
38.มีการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยจากภัยธรรมชาติได้อย่างทั่วถึง					
39.ให้ประชาชนสามารถเสนอแนะและท้วงติงถึงการดำเนินงานของ อบต. ได้อย่างเปิดเผย					
40.มีการช่วยเหลือประชาชนที่ได้ร้องทุกข์ขอความช่วยเหลือในด้านต่างๆ					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

***** ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม *****

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A1	120.2000	64.2345	.3864	.9567
A2	120.2000	62.5793	.4480	.9571
A3	120.1667	63.7299	.4289	.9565
A4	120.2000	63.5448	.3911	.9570
A5	120.2667	62.9609	.6214	.9554
A6	120.2000	63.4759	.4021	.9570
B7	120.3000	63.5276	.6260	.9555
B8	120.3000	62.4931	.6107	.9555
B9	120.3000	63.3897	.6597	.9554
B10	120.2667	63.5126	.5105	.9560
B11	120.3333	63.1954	.5741	.9557
C12	120.2667	63.7195	.8455	.9551
C13	120.2667	63.7195	.8455	.9551
C14	120.3000	63.5276	.6260	.9555
C15	120.3333	64.2989	.3541	.9569
C16	120.3667	64.1713	.2559	.9584
C17	120.2333	63.9782	.5358	.9559
C18	120.2333	63.9782	.5358	.9559
D19	120.1667	63.5920	.3519	.9575
D20	120.2333	63.0126	.7796	.9549
D21	120.2667	63.7195	.8455	.9551
D22	120.2333	63.0126	.7796	.9549
D23	120.2000	63.2690	.5882	.9556
D24	120.2333	63.0126	.7796	.9549
D25	120.2000	63.2690	.5882	.9556
D26	120.2000	63.2690	.5882	.9556
D27	120.2333	63.0126	.7796	.9549
D28	120.2667	62.8230	.6493	.9553
E29	120.0667	61.4437	.6804	.9550
E30	120.1000	61.1966	.7628	.9544
E31	120.1667	61.7299	.6301	.9554
E32	120.1333	61.9126	.6975	.9549
E33	120.1000	62.1621	.6063	.9555
E34	120.1000	61.1966	.7628	.9544
E35	120.1667	62.2126	.7123	.9548
E36	120.1333	61.4989	.7695	.9544
E37	120.1333	62.4644	.6024	.9555
E38	120.2000	62.5793	.7343	.9548
E39	120.2000	63.2690	.5882	.9556
E40	120.2333	63.0126	.7796	.9549

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)**Reliability Coefficients**

N of Cases = 30.0

N of Items = 40

Alpha = .9567

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	ปราณี สุขเกษมสาร
วันเดือนปีเกิด	11 เมษายน 2517
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	233 หมู่ที่ 10 ตำบลประโคนชัย อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ 31150
ตำแหน่งหน้าที่	เจ้าพนักงานธุรการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร
ประวัติการศึกษา	พ.ศ 2533 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบัวหลวงวิทยาคม อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ 2536 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ 2549 ศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ 2553 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์